

Oroszházi HARANGSZÓ

XXII. évfolyam 2. szám · 2015. pünkösd

Nem hatalommal és nem erőszakkal

Isten lelke a teremtés kezdetétől jelen van a világban. Az ószövetségi korban még csak korlátozott mértékben adatott a Lélek. Isten kiválasztott emberei egy-egy bizonyos feladat elvégzéséhez kaptak segítséget a Lélek által.

Zakariás próféta könyvében egy ígéretet olvashatunk arról, hogy Isten majd kitölti a Lelkét. Az Ő szándéka az, hogy az elveszett emberiség újra szoros, sőt még szorosabb kapcsolatban legyen Vele. Az ószövetségi korban a törvényt adta az Úr. Kényszerítő ereje mégsem tudta helyreállítani Isten és az elveszett ember kapcsolatát.

Jézus születése előtt több száz évvel Isten már kinyilatkoztatta, hogy hogyan fogja megszabadítani a bűn útjára tért emberiséget, miután a törvény útja nem igazította meg őket. Elküldte egyszülött Fiát, aki kereszthalála által megváltott bennünket a bűn fogságából. Ez a szabadítás azonban hatástalan a megváltó Jézus Krisztusba vetett hit nélkül, amely bekapaszkodik abba a ténybe, hogy Jézus miértünk halt meg. Ezt a megigazító hitet önerőnkől nem tudjuk elérni. Ez Isten ajándéka, amely a Szent Lélek munkájának köszönhetően lesz a mienk. Az első pünkösdkor a Lélek minden megtérő zsidóra kiáradt. Ezen az ünnepen Isten Lelke több mint háromezer emberre töltetett ki.

Pünkösd egyszeri és megismételhetet-

len csodákkal és jelekkel járt. Mi a helyzet ma? Kinek adatik meg a Lélek? Annak, aki őszintén megtér Hozzá. A hívő ember kiváltsága az, hogy teste a Szent Lélek templomává válhat. Ma is szükséges Istenhez térni és újonnan születni. Ahány hívő, annyiféle Istenhez fordulás van. Bár nincs két

egyforma megtérés, minden új élet a Lélek munkájának köszönhető.

Mi a jele annak, hogy valaki részesült a Szent Lélekben? Sokszor felteszik ezt a kérdést. Egyesek a Lélek ajándékait (nyelveken szólás, prófétálás, gyógyítás stb.) hangsúlyozzák. Ezek a tanítók a keresztyén életet

és a gyülekezet lényegét is ebben látják és láttatják. Az ilyen nézetet vallók vásári mutatványossággá degradálják le a gyülekezetet és sokszor megtévesztik a kereső embereket. Úgy gondolom, hogy a Lélek ajándékai helyett a hangsúlyt a Lélek gyümölcseire kell helyezni. Ebben minden keresztyén hívő és gyülekezet részesülhet. A Lélek gyümölcseről így szól Pál apostol a Galatákhöz írt levelében: „A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békeség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Az ilyenek ellen nincs törvény.” [Gal 5,22] A gyümölcstermő élethez az szükséges, hogy a testi kívánságokat halálba adjuk, azaz naponta megtérjünk, ahogy Luther tanította a reformáció korában.

Isten lelke ma is munkálkodik, de nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az igehirdetéseken, személyes biznyságtételeken és a Biblia olvasásán keresztül. A Lélek szelíd munkálkódása azonban nem azt jelenti, hogy az egyházban és a gyülekezetekben nincs szükség szabályokra és iránymutatásokra. Istentől kell bölcsességet kérni arra, hogy ebben a világban, amelyben a hívő ember egyszerre bűnös és megváltott, mikor kell határozottan és mikor szelíden fellépni ahhoz, hogy Isten üdvözítő akarata megvalósuljon közöttünk.

LACZKI JÁNOS
evangélikus lelkész

**ORDINÁCIÓ
OROSHÁZÁN**

Örömmel tudatjuk, hogy **2015. augusztus 1-jén, 11 órakor**
– az orosházi evangélikus templomban tartandó istentisztelet keretében –
Gáncs Péter püspök úr lelkésszé avatja **Pápai Attila** végzős teológiai hallgatót.
Mindenkit szeretettel várunk erre a szép alkalomra!

Ki vezet?

Ki dönti el, hogy mi lehetséges és mi nem?

Ki tervezi meg az adott utat és ki engedélyezi a lehetőség kipróbálását?

Ki hagyja jóvá az indulást?

Ki mondja meg, hogy merre forduljunk?

Ki mondja ki a végső szót?

Ezek és ehhez hasonló kérdések elhangozhatnak a vezetéssel kapcsolatban egy konkrét cél elérése érdekében megtett útvonal tervezésekor, de ugyanúgy aktuálisak egy közösség, adott esetben egy gyülekezet építésénél, jövőképeinek kialakításánál.

„Vezető beosztásban vagyok!” – mondta viccesen és büszkén valaki a volán mögött ülve. S ha csak ennél a képnél maradunk és belegondolunk, akár meg is ijedhetnénk. Mert mennyin múlik egy baleset vagy annak elkerülése? Egy apró kormánymozdulaton, ami méterekkel, azaz pillanatokkal később végzetes lehet, vagy éppen elkerüli a bajt. Egy töredékpillanatnyi elemélázáson múlik vagy éppen a lélekjelenlét. Sokat utazunk, és ezért bátran vallhatom tapasztalatom alapján, hogy valóban a lélekjelenlét, azaz a Lélek jelenlétén múlik az út sikere vagy kudarca. A célba érkezés szempontjából nem elhanyagolható, hogy milyen lelkülettel indulunk útnak. Hogy elmondunk-e egy rövid fohászt az út kezdetekor, s a célnál elhagyja-e szánkat a hála és köszönet szava.

A napokban hosszú útra indultunk egy ismerős házaspárral. Én magam a hátsó ülésen foglaltam helyet az autójukban. Egész Magyarországot keresztülszeltük, több átlomás is volt út közben. Segítségünkre volt számos technikai eszköz: a térkép, az útvonaltervező által megtervezett útvonal ki nyomtatva, és a navigációs rendszer az autóban. Ezen kívül voltak útszakaszok, amelyek már ismerősek voltak vagy nekem vagy a vezetőnek. Egy momentuma az utazásnak elgondolkodtatott. Egy útkeresztződésben világosan mutatta a zsákutca tábla, hogy lezárták az előttünk levő útszakaszt. Kicsit megálltunk, tanakodtunk és mégis nekivágtunk abba az irányba. Magyarán nem hittünk a szemüknek. Vajon nem így vagyunk-e mi is sokszor, amikor Isten éppen egy zsákutca táblával térít le az általunk

elképzelt útvonalról? Végül egy helyi ember segített, aki tudta, hogy hogyan lehet kikerülni az útlezárást. Van, amikor semmi modern eszköz nem segít, hanem arra kell hagyatkoznunk, aki ismeri a környéket, és ki

tudja jelölni tapasztalata alapján a helyes útvonalat, hogy a zsákutcat kikerülhessük. Tudom, hogy sokszor elég egy újonnan épített körforgalom, és olyan elveszettnek

érezzük magunkat. Merre is kell nekem mennem?

Ezt a tapasztalatot kamatoztathatjuk a gyülekezetépítésben is, amikor iránymeghatározásra, eligazodásra, célirányosságra van szükségünk ahhoz, hogy a birtokunkban lévő eszközökkel hatékonyan tudjuk gyarapítani közösségünket létszámban és lelkiekben.

A vezetés nehéz feladat és nagy felelősséggel járó munka. Körültekintően kell megvizsgálni a múlt adta hagyományokat, szokásokat és az erőforrásainkat felmérve bátran tervezhetünk, de nem mindegy hogy Ki vezet?

Körbepásztázhatjuk magunkat a legmodernebb technikával, némely esetben kiderülhet, hogy a gép meghibásodik. Eltvedünk a szabadság látszatát keltő lehetőségek között. Bátran behajtottunk a zsákutca-ba is, mert saját szemünknek sem hiszünk.

De mindezek a kerülőutak tanítanak minket óvatosságra, körültekintésre, a cél újbóli felülvizsgálatára. S ha valami elzárja a továbbvezető utat, érdemes az ősi, jól bevált tapasztalaton alapuló útbaigazítást kérnünk.

Valaki ezt mondta: ha Isten bezár egy ajtót, valahol megnyit egy ablakot. S ha képesek vagyunk körülnézni, meg is láthatjuk az új lehetőséget.

Pünkösd táján itt az idő, hogy újra a Szentlélek vezetését kérjük. Egyéni életutunkon, s a gyülekezetépítésben egyaránt.

Imádsággá lehet pünködsi énekünk kérése: „Jöjj el, drága Vigasztaló, Térj hozzánk, szállj reánk, Légy mi gyámolító! Jézus egykor hű népének Megígért, s mint vezért Küld hozzánk is téged.”

Pünkösd, a Szentlélek érkezésének ünnepe, bátorítson minket az áldáskérésre, a megígért Szentlélek el- és befogadására!

Biztosak lehetünk benne, hogy Isten Szentleke vezetésére hagyatkozva a céltudatosság és az állhatatosság a jó útra vezet és a jó úton tart minket. Pünkösd ünnepe egyúttal hitünk megerősítésének az alkalma is. A Szentlélek vezetését kérem és kívánom egyházunkban, gyülekezetünkben.

Szeretettel:

IHÁSZ BEATRIX
evangélikus lelkész

Reviczky Gyula: Pünkösd

*Piros pünkösd öltözik sugarba,
Mosolyogva száll le a világra.
Nyomában kél édes rózsá-illat,
Fényözön hull, a szívek megnyílnak.*

*Hogy először tünt fel a világnak:
Tűzes nyelvek alakjába' támadt.
Megoldotta apostolok nyelvét,
Hirdeté a győzedelmes eszmét.*

*Piros pünkösd, juttasd tiszta fényed'
Ma is minden bánkodó szívének,
Hogy ki tévelyg kétségbe, homályba':
Világító sugaradat áldja.*

*Habozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívbe szálljon,
Diadallal az egész világon!*

*Piros pünkösd, szállj le a világra,
Taníts meg új nyelvre, új imára.
Oszlald széjjel mindenütt az éjet,
Szeretetnek sugara, Szentlélek!*

Vonuljatok ki!

„Vonuljatok, vonuljatok ki a kapukon, készítsetek utat a népnek!” [Ézs 62,10]

Nem is olyan régen volt. 1991 őszén egy orosházi fiatalokból álló csapat elhatározta, hogy húsvétra megtanulja Silylye Jenő *Értem is meghalt a kereszten* című oratóriumát. Az ötletet tett követte: próbák és kemény munka. Végül 1992. április 16-án az evangélikus templom megtelt szülőkkel, barátokkal, fiatalokkal és öregekkel, kíváncsiskodókkal és bábáskodókkal. Addig soha nem hallott módon – gitárral és dobbal, kórussal és koreográfiával – dicsőítettük Istent, és emlékeztünk Jézus szenvedéstörténetére. A végén körbeállva, könnyes szemmel énekeltük a Miatyánkot, amely némelyek számára felemelő, mások számára idegen lehetett. Bizonyára voltak, akik azt gondolták: ez azért túlzás. Egy biztos: szinte senkit nem hagyott hidegen az, amit ott látott és hallott. Akkoriban kezdődött ez.

Előtte néhány évvel járt Budapesten Billy Graham, és a Népstadionban több tízezer ember előtt hirdette az evangéliumot. A meghívásra tömegek indultak el,

futva a kereszthez, hogy megvallják bűneiket és átadják életüket Krisztusnak.

Budapest forgalmas terein és útkereszteződéseiben gitáros, fejkendős tinik jelentek meg, akik Jézusról énekeltek és kezdték osztogatni az ingyenes kereszteni irodalmat. Azt mondtuk „ébredés van” – és az is

volt. Azzal, hogy megszabadultunk a régi rendszertől, szabadok lettünk Isten ígéretének hallgatására és hirdetésére, szabadon lehetett egyházzal és hitről beszélni, és kifejezetten divatos volt templomba járni.

Aztán megszoktuk ezt is. Elmúlt az újdonság varázsa, no meg kezdett érdekesebb lenni mindaz, ami még a szabadsággal –

vagy mondjuk inkább úgy: szabadsággal – járt: a Nyugatról érkező árudömping, a szólás és a politika szabadsága, a bulvársajtó és a televíziós csatornák sokasága. Az evangélicációs alkalmak népszerűsége csökkent, s a „keresztény” szó is értékét veszítette, miután oly sok világi szervezet, párt nevéhez ragasztották.

Városunkban ötödik éve kerül sor minden tavasszal szabadtéri evangélicációra. Az Árpád-kertben vagy a főtéren felállított színpadon neves hazai előadókkal megtárogatva, illetve saját zenészeink előadásában szólal meg Isten evangéliuma és hangzik az örömmüzenet.

Énekelünk, hirdetjük a reményt és együtt imádkozunk. A végén az emberek tapsolnak, majd hazamennek.

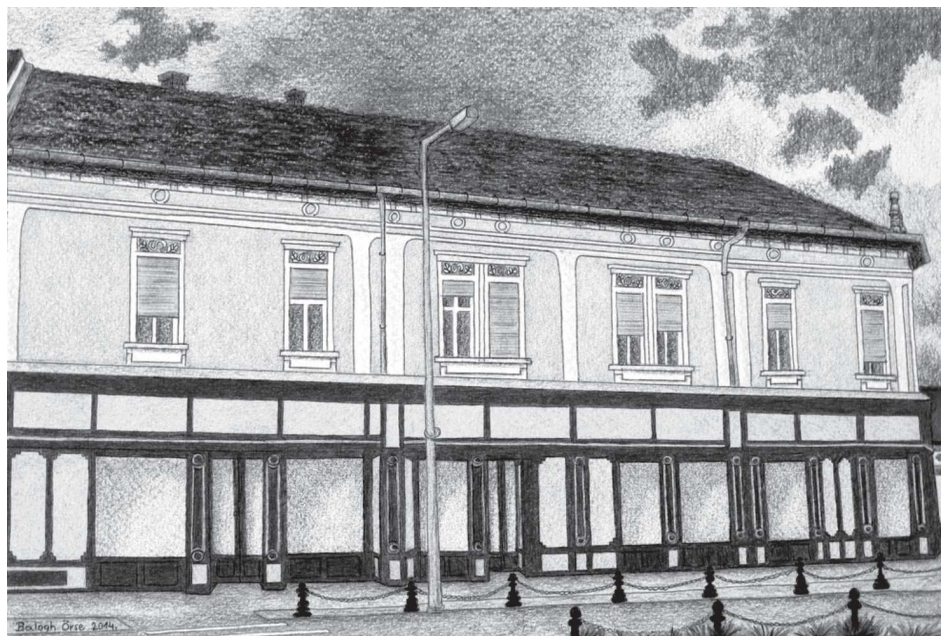
Még egyetlen emberrel sem találkoztam, aki azért járna a gyülekezetünkbe, mert ott volt valamelyik szabadtéri alkalmon. Akkor mi értelme van szervezni, készülni, időt és pénzt áldozni? Van még egyáltalán létjogosultsága az utcai evangélicációnak? A kérdés jogos. Mi lenne, ha továbbítanánk az „illetékesek” felé: Jézus, Neked mi erről a véleményed?

BÁNKI-HORVÁTH GYÖRGY

Balogh Örsé 104 alkotása között Orosháza templomai, középületei, városképi jelentőségű polgári házai, illetve az evangélikus egyházhoz kötődő épületei szerepelnek.

A 12 evangélikus egyházi épületet ábrázoló rajza közül most a György Vilmos tér 1. alatti bérház következik. Ezt 1912-ben építtette az egyház. Az épület földszinti részét kezdettől fogva üzlethelyiségként hasznosították. A György Vilmos tér és a Kossuth Lajos utca sarkán 1925-től hosszú időn át a Magyar–Olasz Bank Rt. Orosházi Fiókjá működött. Majd az idők folyamán több más üzlet követte. Ma a Pingvin Patika található benne.

Orosháza ceruzahegyen

Az I. világháború orosházi evangélikus halottai VI.

1915 márciusban a monarchia talán legjobban felszerelt erődítményét, a galíciai Przemysl várát hosszan tartó ostrom után elfoglalta az orosz cári birodalom hadserege. A későbbiekben komoly fegyvertény volt az, hogy május elején Gorlice mellett elsöpörték az orosz hadállásokat, majd a monarchia és a német hadsereg visszafoglalta az erődöt. A kisebb-nagyobb sikerek ellenére az év nyarára már erősen lecsökkent a háborúpartiak száma. Az itthon maradt családtagokra, hadiözvegyekre és a falu vezetésére is fokozottan nagy terhet rótt a kilátástalan helyzet.

Hajtsunk fejet a nagy háború áldozatainak emléke előtt! Olvassuk tovább a Kálmán Rezső lelkészünk által összeállított *Az orosházi evangélikus hősök emlékezete* (1925) című füzetből, a halálozás idő- és betűrendjébe szedett névsort!

1915-BEN HALT HŐSI HALÁLT

- *Gabnai András* honvéd, 4. honvéd gy. e. 34 éves, Ungvár
- *Gabnai György* honvéd, 4. honvéd gy. e. 20 éves, Kotici
Gabnai István–Tóth Katalin
- *Gabnai István* gyalogos, 39. gy. e. 32 éves, orosz harctér
Gabnai János–Séllei Mária
Felesége: Szabó Julianna
- *Gabnai István* gyalogos, 82. gy. e. 19 éves, Lucici
Gabnai István–Aklan Mária
- *Gabnai Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 32 éves, Monte dei Bussi
Gabnai József–Németh Julianna
- *Gelegonya József* gyalogos, 101. gy. e. 26 éves, Osztrozec
Gelegonya József–Gáliczki Zsuzsanna
Felesége: Keresztes Erzsébet
- *Gombkötő István* honvéd, 4. honv. gy. e. 40 éves, szerb fogságban
Gombkötő Péter–Fehér Erzsébet
Felesége: Török Julianna
- *Gombkötő István* gyalogos, 101. gy. e. 23 éves, szinai tábori kórház
- *Gombkötő István* gyalogos, 101. gy. e. 22 éves, Lubkov
- *Gombkötő Mihály–Vági Zsuzsanna*
- *Gombkötő József* honvéd, 4. honv. gy. e. 20 éves, Szatmárnémeti
Gombkötő György–Dér Katalin
- *Görbics Sándor* gyalogos, 101. gy. e. 23 éves, Vinkovcze
Görbics Sándor–Kádi Zsuzsanna
- *Gulyás Lajos* gyalogos, 82. gy. e. 19 éves, Majdom, Galícia
- *Gulyás Pál* gyalogos, 101. gy. e. 33 éves, Hódmezővásárhely
Gulyás Pál–Tóth Zsuzsanna
Felesége: Cziráki Julianna
- *Györgyi Ferenc* honvéd, 4. honvéd gy. e. 21 éves, Galícia
Györgyi József–Járolí Erzsébet
- *Györgyi Mihály* szakaszvezető 39. gy. e. 32 éves, Duklai-szoros
Györgyi István–Sz. Horváth Julianna
Felesége: Fekete Julianna
- *Györgyi Pál* gyalogos, 101. gy. e. 22 éves, Lubkov
Györgyi Pál–Gombkötő Zsuzsanna
- *Györi János* honvéd, 4. honvéd gy. e. 27 éves, Mezölaborc
Györi József–Sz. Horváth Julianna
Felesége: Györi Róza
- *Györi József* gyalogos 101. gy. e. 19 éves, Stiberovka
Györi József–T. Molnár Zsuzsanna
- *Györi Dani Antal* örvezető, 101. gy. e. 29 éves, Besztercebánya
Györi Dani István–Horváth Zsuzsanna
- *Halupa István* honvéd, 4. honvéd gy. e. 20 éves, Doberdó
Halupa Lajos–Horváth Zsuzsanna
- *Hári György* honvéd, 4. honvéd gy. e. 28 éves, Debrecen
Hári Sándor–Hári Julianna
Felesége: Valczkai Róza
- *Hegyi István* gyalogos, 101. gy. e. 20 éves, Debrecen
- *Héjjas Imre* huszár, 3. huszár e. 21 éves, Stanigora
- *Héjjas István* honvéd, 4. honvéd gy. e. 37 éves, Pancsova
Héjjas István–Dénes Erzsébet
Felesége: Varga Zsuzsanna
- *Hézer József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 22 éves, Isonzó
- *Hézer József–Jankó Zsuzsanna*
- *Holecska György* honvéd, 4. honv. gy. e. 20 éves, Butlár, Galícia
Holecska György–Ágoston Éva
- *Horváth Ferenc* gyalogos, 101. gy. e. 20 éves, Laibach
Horváth Lajos–Göndös Erzsébet
- *Horváth István* örvezető, 101. gy. e. 25 éves, Orosháza
Horváth István–Szabó Zsuzsanna
- *Horváth János* tizedes, 39. gy. e. 33 éves, Kárpátok
Horváth Sándor–Poór Julianna
Felesége: Deák Irén
- *Horváth József* gyalogos, 101. gy. e. 32 éves, Kárpátok
Horváth Mihály–Tóth Julianna
Felesége: Héjjas Róza
- *Horváth József* gyalogos, 101. gy. e. Zsigmondárka
- *Horváth Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 32 éves, Ostrozec, Galícia
Horváth Mihály–Dimák Mária
- *Horváth Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 20 éves, Orosháza
Horváth Sándor–Kabódi Katalin
- *Horváth N. István* honv., 4. honv. gy. e. 41 éves, Plevje
Horváth János–Berke Erzsébet
- *Huszár Jenő* tizedes, 101. gy. e. 29 éves, Nikolajevszk
Huszár Lajos–Ágoston Erzsébet
- *Ilovszky Horváth József* hadn., 101. gy. e. 29 éves, Galícia
Ilovszky H. József–Bacsur Katalin
Felesége: Kiss Erzsébet
- *Ilovszky Mihály* honvéd, 4. honv. gy. e. 25 éves, olasz harctér
Ilovszky Mihály–Tóth Mária
- *Iványi Antal* gyalogos, 101. gy. e. 30 éves, Lubokivirit
Iványi Antal–B. Horváth Mária
- *Jankó Antal* szakaszvez., 4. honvéd gy. e. 35 éves, Wolhinia
Jankó Antal–Héjjas Julianna
Felesége: Szabó Etel
- *Jankó Antal* honvéd, 4. honvéd gy. e. 29 éves, Chotow
Jankó István–Szabó Zsuzsanna
Felesége: Pusztai Zsuzsanna

- ☞ • *Jankó István* gyalogos, 101. gy. e.
Podkamien, Galícia
Jankó Mihály–Németh Róza
- *Jankó József* gyalogos, 101. gy. e.
34 éves, Doberdó
Jankó Mihály–Balog Zsuzsanna
Felesége: Szemenyei Róza
- *Junászka Pál* gyalogos, 101. gy. e.
34 éves, Lemberg
Junászka Pál–Ilovsky Mária
- *Kardos Bálint* gyalogos, 101. gy. e.
35 éves, Remizovec, Galícia
Kardos András–Fehér Mária
- *Katona Sándor* őrzetető, 101. gy. e.
29 éves, Malenisko
- *Katona Sándor* honvéd, 5. honvéd gy. e.
25 éves, Bistrica
- *Kerekes Mihály* gyalogos, 101. gy. e.
23 éves, Milno, Galícia
Kerekes Mihály–Orosz Julianna
- *Kertai Mihály* gyalogos, 101. gy. e.
25 éves, orosz harctér
Kertai Péter–Deák Zsuzsanna
- *Kertész Elek* zászlós, 4. honvéd gy. e.
ismeretlen helyen
Kertész Gábor–Kosahuba Erzsébet
- *Király József* gyalogos, 101. gy. e.
22 éves, Világ
Király Mihály–Bor Róza
- *Kiss Ádám* egézségügyi katona,
36 éves, Vinkovcze
- *Kiss Ernő* honvéd, 4. honvéd gy. e.
23 éves, Fondi
- *Kiss Ferenc* honvéd, 4. honvéd gy. e.
21 éves, Brassó
Kiss János–Németh Zsuzsanna
- *Kocsondi Antal* gyalogos 101. gy. e.
32 éves, Novonikolajevszk
Kocsondi Mihály–Szabó Julianna
Felesége: Darók Éva
- *Kovács Ádám* gyalogos, 101. gy. e.
20 éves, Mitrovicza
Kovács Ádám–Csiszár Julianna
- *Kovács Ferenc* honvéd, 4. honvéd gy. e.
ismeretlen helyen
Kovács János–Németh Julianna
- *Kovács István* gyalogos, 101. gy. e.
20 éves, Alexinice
- *Kovács József* honvéd, 4. honvéd gy. e.
28 éves, Bécs
Kovács Sándor–Bikádi Mária
Felesége: Keszera Róza
- *Kovács László* gyalogos, 101. gy. e.
21 éves, Vermagliano
Kovács István–Dauda Róza
- *Kovács Mihály* gyalogos, 101. gy. e.
28 éves, Krukienica
Kovács Antal–Vági Erzsébet
- *Kovács Pál* gyalogos, 101. gy. e.
28 éves, Wismiovejik, Galícia
- Kovács István–Plenter Zsuzsanna
- *Köcze József* huszár, 3. huszár e.
19 éves, olasz harctér
Köcze István–Zalai Julianna
- *Kulcsár Mihály* honvéd, 4. honvéd gy. e.
36 éves, Laibach
Kulcsár Mihály–Dauda Julianna
Felesége: Szalai Mária
- *Kulimár Pál* honvéd, 4. honvéd gy. e.
34 éves, Grodek
Kulimár Pál–Tóth S. Éva
Felesége: Mikulás Zsuzsanna
- *Kun Dávid* honvéd, 4. honvéd gy. e.
31 éves, orosz harctér
Kun János–Baranyai Erzsébet
- *Kun Lajos* honvéd, 4. honvéd gy. e.
22 éves, Misteke
Kun Lajos–Töröcsik Julianna
- *Kun Lajos* honvéd, 4. honvéd gy. e.
21 éves, Mister
Kun István–Nagy Julianna
- *Kunos Mihály* gyalogos, 101. gy. e.
30 éves, orosz harctér
Kunos József–Gabnai Julianna
Felesége: Tobak Etel
- *Kunos Mihály* honvéd, 4. honvéd gy. e.
22 éves, Oblasce

KOSZORÚS OSZKÁR

(Folytatása következik...)

A szentetornyai I. világháborús hősök emlékműve I.

Szentetornya 1914-ben, az I. világháború kitörése idején önálló község volt. Hosszú idő után éppen erre az évre gyűlt össze az evangélikusok templomának felépítéséhez szükséges teljes összeg, ám a háború miatt nem kezdődhetett el a várva várt munka. A harangozás helye továbbra is az akkori Fő utca és Iskola utca sarkán (az evangélikus lelkészlakkal szemben), az egyház telkén Kaján Pál által 1897-ben felépített harangláb maradt, amelynek a későbbiekben még szerepe lett a hősi emlékmű létesítésével kapcsolatban. Ugyanis a sors úgy hozta, hogy Szentetornya közönsége a világháborúban hősi halált halt fiai emlékére hamarabb emelt emlékművet, mint ahogy a templom felépülhetett volna.

Emlékmű a haranglábban

A Szentetornyát megalapító evangélikus vallású jobbágycsaládok első harangjukat 1855-ben helyezték el egy fa haranglábban az akkori Fő utca és Iskola utca (ma: Mátyás király és Hunyadi László utca) kereszteződésében lévő egyházi telken, a magtár mellé. 1897-ben téglából építettek haranglábát, amelynek tetején már fa harangtorony volt.

Szentetornya Község Tanácsa a háborús veszteségek ismeretében kérvényt nyújtott be a gyülekezethez, hogy a harangláb nyugati falán elhelyezhesse a háborúban elesett hősök emléktábláját. Kérésük annál is inkább indokoltnak látszott, mivel az elesett hősök több mint fele az evangélikus egyház tagja volt. Az egyház közgyűlésének határozata a jegyzőkönyv szerint egyhangú:

„miután az emlékmű a haranglábát a rajta való elhelyezés által nagyban emeli és díszíti és az egész haranglábát a község a leplezés alkalmára rendbehozatja, a kérelemhez készséggel hozzájárul, az emlékműre pedig koszorút helyez.” A ma is látható emléktábla felavatását 1926. augusztus 22-ére tűzték ki. Az avatóünnepségre Szentetornya előljárósága nevében Ulmer Tibor községi főbíró és Topay László községi főjegyző aláírásával meghívólevél érkezett az Orosházi Evangélikus Egyházközség Igazgatólelkészi Hivatala részére, melyben többek között ez állt: „Szentetornya község közönsége a világháborúban hősi halált halt fiai emlékére művészi emléktáblát emelt. Melynek leplezési ünnepélye alkalmából tiszteletteljesen azon kérelmet terjesztjük elő, hogy ünnepélyünkön és a közebeden, mely Gyopároson 12 órakor kez-

☞ *dődik [...] megjeleni, szíveskedjék [...] Ezzel ünnepélyünk fényét és bensőségét megjelenésével emelni szíveskedjék.* (Oroszházán ekkor Kálmán Rezső volt az evangélikus lelkész.) A meghívólevél hosszan taglalja Oroszháza és Szentetornya kapcsolatát, valamint az evangélikus egyházhoz való kötődését: *„Tekintetbe véve azt a magas erkölcsi súlyt, melyet az evangélikus egyház képvisel, és azt, hogy az egyház a múltban a község lakosságával a legszorosabb kapcsolatban állott. Ez a kapcsolat még most is fennáll, mivel községünk egy része az evangélikus egyházközség kötelékébe tartozik.”*

Az emlékmű leírása

Helye: Oroszháza–Szentetornya, Hunyadi László és Mátyás király utca sarka

Anyaga: műkő

Mérete: 300×150×200 cm

Alkotója: Pásztor János

Az emlékmű nyugati oldalán lévő súlylyesztett táblán három sorban 123, az I. világháborúban hősi halált halt szentetornyai férfi neve olvasható. Felül az ország kardon és puskán elhelyezett címere és a szétterjesztett szárnyú turulmadár. Két oldalán ión oszlopfő. Az emlékművet figurális díszítés nélküli timpanon zárja le. Az emlékmű déli oldalán eredetileg ajtó is volt (ezen jártak be harangozni), amit időközben befalaztak. Homlokzatán a következő felirat áll: „Szentetornya község közönsége a világháborúban hősi halált halt fiai emlékére 1926.”

Az emlékmű létesítésével kapcsolatban telekcserére is sor került, hogy a hősi emlékmű, amely az egyház harangtoronyán van elhelyezve, a község tulajdonába kerüljön.

Cserébe a szentetornyai evangélikus egyház templom építésére kapott helyet.

1931-ben elkészült az evangélikus templom, a két harangot átköltöztették a 30 méter magas templom tornyába. Ezért a harangtorony lekerült a haranglábról, ám a háború áldozatainak ma is méltó emlékül szolgál a hajdani harangláb.

A leleplezési ünnepély

1926. augusztus 22-én, vasárnap két avatóünnepségre is sor került. Elsőként

Pusztaföldváron, majd Szentetornyan zajlott le a hősök szobrának, illetve emléktáblájának leleplezése, méghozzá József főherceg jelenlétében, lélekemelő mozzanatok kíséretében. Pusztaföldvállal jövet a királyi herceg kíséretével együtt először Oroszházán időzött, majd Gyopárosfürdőn részt vett a tiszteletére adott díszében, ahol Dr. Kovacsics Dezső főispán köszöntötte a királyi főherceget, Pálffy Béla szentetornyai apátplébános pedig pohárköszöntőt mondott tiszteletére.

SZENTETORNyai HŐSŐK NÉVSORA AZ EMLÉKTÁBLÁN

Laskai Sándor	Nagy István	Jandzsó János
Albert János	Horváth György	Piti Ferenc
Andrekó József	Horváth József	Pesti Sándor
Adamik Lajos	Hartmann Mihály	Puluczka József
Adamcsik András	Havancsák Pál	Péter Mátyás
ifj. Ádász Pál	Hován Pál	Pető András
Bakos Antal	Hegedűs Mihály	Párkány Mihály
Bakos Bálint	Horváth György	Páli József
Balog József	Imre Ferenc	Radovics Mihály
Bella Sándor	Juhász István	Rajki Bálint
Benián Antal	Karasz József	Rajki János
Benkő András	Kis Antal	Rajki Mihály
Bikádi István	Kis Mihály	Ravasz Imre
Bartók Ferenc	ifj. Kis Gábor	Sánta Mihály
Benián István	Kovács Ferenc	Somogyi Imre
Berke György	Kovács István	Sovány Márton
Berta Mihály	Kovács Mihály	Szabó Sándor
Bruszniczy István	Kővágó János	Szemenyei István
Berta Sándor	Kovács József	Szentiványi Sándor
Bozó Mátyás	Kovács Mihály	ifj. Szőke János
Babcsány József	Laki István	Szőke Pál
Bor István	id. Lövei István	Szula István
Berke György	Lövei István	Szőlősi Mihály
Bajkán András	Lukács János	Szijártó Péter
Balog Imre	Lőrinc Imre	ifj. Szabó András
Csiszár György	Madarász Antal	Tóth Antal
Cserhényi Sándor	Madarász József	P. Tóth György
ifj. Csőke István	Molnár Antal	P. Tóth Sándor
Csizmadia Bálint	id. Molnár Mihály	Tóth József
Danicska Mihály	ifj. Molnár Mihály	Tóth Ferenc
Danicska István	Mikus István	Tóth Ádám
Darók József	Móric Ferenc	Vad Ernő
Fazekas András	Miszlai Imre	B. Varga Pál
Fehér János	Madarász Lajos	Varga István
Forgó Illés	Madarász József	Vas Pál
Forton István	Markovics János	Vas József
Gajdán János	Molnár Lajos	Verasztó János
Györgyi Antal	Madai Sándor	Verbőczy István
Hajdú Pál	Nógrádi István	Verbőczy János
Halász Imre	Nyígrí István	Virágos György
Halász János	Üveges János	Valkai Sándor
Halupa József	Paulik Antal	Varga Mihály
Hegedűs István	Párkány János	Zalai Mihály

Kedves Testvérek!

Az Orosházi Evangélikus Egyházközség ebben az esztendőben is meghirdeti az

áldozati vasárnapot 2015. május 24-re, pünkösd vasárnapjára.

Mint minden évben, most is szeretettel kérjük a testvérek támogató és adakozó szeretetét, hogy ingatlanaink állagmegóvásának a gyülekezet számára legnagyobb anyagi terhet jelentő feladatát a szükségletek szerint folyamatosan végezni tudjuk. Évszázados korú épületeink azonban nemcsak a múlt jelképei, emlékei, hanem a ma élő gyülekezet és az eljövendő nemzedékek evangélikussága számára is a hitélet külső keretét adják. Kiemelt fontosságú feladatunk tehát az elődöktől kapott örökség méltó ápolása, fejlesztése, továbbadása.

Adakozzunk épületeink állagmegóvásának, felújításának céljaira!

Ne felejtjük el, hogy minden, a felújítások megvalósításához kapott forint segít abban is, hogy fenn tudjuk tartani gyülekezeti életünk sokszínűségét, amely gazdagságával, a különböző korosztályok és érdeklődések megszólításával mind többek számára nyitja ki a templom, a gyülekezet kapuját.

Szeretettel kérjük, hogy ha milliós nagyságrendű munkálataink megvalósítását bármekkora összeggel is támogatni tudja, helyezze el adományát egy borítékban (címmel vagy anélkül), és tegye le május 24-én, pünkösd vasárnapján az oltár előtti asztalra, áldozati adományként. Köszönettel vesszük azt is, ha valaki korábban vagy később tud hozzájárulni céljaink megvalósításához, és ezt személyesen a Lelkészi Hivatalban teszi meg. Őszintén reméljük testvéreink gyülekezetünket anyagilag is hordozó felelős szeretetét. Erős vár a mi Istenünk! Hittestvéri köszöntéssel:

Orosháza, 2015. május 8.

ÖRDÖG ENDRE
igazgatólelkész

NÉMETH BÉLA
egyházközségi felügyelő

Az emlékműavató József királyi főherceg

zsef főherceg leplezte le. Avatóbeszéde során kiemelte, hogy Szentetornya lakosságából 128-an adták életüket a hazáért: „*lelkesedve, dalolva mentek a hősök meghalni. Kívánom, hogy emlékezetük ne csak hideg kőbe legyen vésvé, hanem éljen tovább nemzedékről, nemzedékre.*” József főherceg után Pálffy Béla apátplébános mondott hosszabb megőrző beszédet.

Csermák Elemér evangélikus és Benkő Ferenc református lelkész után különböző testületek és községek helyezték el koszorúikat az emlékműre. Az ünnepség után József főherceg fogadta volt katonáit és elbeszélgetett a község lakóival, majd hazaindult Budapestre. „*Elindulásá pillanatában a fehérruhás lányok spontán elhatározásukból virágsokrokat dobáltak a királyi herceg kocsijába.*” A leleplezési ünnepségen Orosházát Baranyai Kálmán bíró és Kunos István főjegyző képviselték.

Hallható ige

Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetéseit a kedves testvérek hétről hétre meghallgathatják az interneten is, a következő honlapcímen: oroshaza.lutheran.hu
Igehirdetéseink 2008. augusztus 31. óta mindig felkerülnek a világhálóra, így rendszeres közkinccsé tételük. Isten áldása legyen minden alkalmon, ahol az Ő igéje hangzik. Hisszük a prófétai tanítást, hogy: „...az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” [Ézs 55,11]

Az emlékművet Ulmer Tibor nagybirtokos, községi bíró üdvözlőszavai után Jó-

VERASZTÓ ANTAL

Levéltárunk kincseiből XI.

Az 1836-os Canonica Visitatio (befejezés)

A latinul írt hatoldalas püspöklátogatósi jegyzőkönyv fordítója, Szabó Ádám megemlítette, hogy valószínűleg korból készített fekete tintával róttá az értékes sorokat Mikolay István orosházi lelkész, az egyházmegye jegyzője. A levéltárunkban őrzött irat, a gondos tárolásnak köszönhetően, a mai napig épségben maradt, a szöveg nem szenvedett károsodást.

A 2014 pünkösdli lapszámunktól folyamatosan közölt munka szerkezeti felépítése áttekinthetővé teszi a vizsgálati anyagot. A pontosan és figyelmesen lejegyzett adatokat tartalmazó dokumentum megbízható forrásként szolgál mind az evangélikus egyházak között, mind Orosháza egészének 19. század eleji történetével és állapotával kapcsolatban. Olvassuk érdeklődéssel a befejező részt!

VII. főpont

Kik a halottvivők?

Baranyai Mihály és Kocsondi István. Nálunk kellően rendes sírokat ásnak, az előírt mélységnek is megfelelnek. Rendes munkáért negyed köből gabonát keresnek, a kisebbekért 30 krajcár készpénzt.

VIII. főpont

A szegények intézete az egyházközségben – Van-e alapítvány a szegények és hasonlóak részére?

A közösségnek a tulajdonában van egy megfelelő épület a szegények részére, de alapítvány nincs. A faluban a jóakarattól, alamizsnától és a lakosok által gyűjtött segélyből élnek. A szegények alapítványába és a fentiekbe az egyházközség is fizet valamennyit. Az árvákról való gondoskodást az úri hatóság és a közösség végzi, a könyvvitelt két felügyelő vezeti. A kórusnak [? – K. O.] a lelkészek és a tanítók gondozásában nincsenek épületei, mivel az ilyenek most az egész egyházközségben hiányoznak.

IX. főpont

Az évközi felajánlások és hálaadások

Az aratás után szoktak ilyen beszédeket tartani. A reformáció ünnepét nem szokták megülni. Felszenteléseket nem tartanak. A bírósági esküdtek vagy a bírák és a földesúr

felügyelője jelenlétében a közösség házában esküszik fel. A szolgálati köteleességekről a jelenlevők is mondanak beszédeket.

X. főpont

Befejezve a ránk bízottakat, amelyek Isten dicsőségére voltak és nem a mi hasznunkra, nincs már semmi, amit elmondhatnánk, esetleg még a húsvéti fürdést említhetném meg.

Kelt Orosházán, 1836. június 28-án

Ellenjegyezte:

SZIGETHY JÁNOS

az orosházi evangélikus egyházközség lelkésze

MIKOLAY ISTVÁN

az orosházi evangélikus egyházközség lelkésze

A vizsgálat után a következők lettek elhatározva és megparancsolva:

1. Javasoljuk, hogy a szent edényekre vessék fel az évet, amikor készültek, és mivel a régi feliratok túlságosan elkopottak, újak készítéséről gondoskodjanak.

2. Ugyanúgy javasoljuk, hogy az egyedülállóan helytálló iskolai oktatóknak és az isteni hivatásuknak lekötelezett és azzal magukat eljegyzett tanítóknak, akiket a szülők túlságosan hanyagul fizetnek, arányosan fém-pénzt fizessenek ki az egyházközség pénztárából, vagy a fennmaradó földterületekből juttassanak nekik.

3. Elrendeljük, hogy a reformáció ünnepét, az október 31-e előtti vagy utáni vasárnapon, a népet előzőleg értesítve, már a legközelebb is üljék meg.

4. A húsvéti fürdőzést, amelynek használata káros és keresztyén emberhez nem méltó, határozottan betiltjuk.

Július 7-én vizsgáltattak meg az orosházi egyházközség külterületei, név szerint

Kisszenttornya (Bánfalva) és a kisszénási birtokon elhelyezkedő, most mindkettőből hiányoznak a tanítók. Mivel azonban ezek a külterületek/filiák a kis lélekszám és az igen nagy szegénység miatt nincsenek abban a helyzetben, hogy önállóan, maguktól tanítót tartsanak, javasoljuk nekik, hogy közösen szerezzenek egy tanítót, mihelyt megfelelő alkalom adódik, mivel az egyik külterülettől a másikig igen csekély a távolság.

SZEBERÉNYI MONTANUS JÁNOS

szuperintendens

SIMON SÁMUEL

békési esperes

MIKOLAY ISTVÁN

a békési esperességből, a vizsgálat lefolyásának jegyzője

CSERMÁK JÁNOS

a komlói egyházközség lelkésze

Közzétette:

KOSZORÚS OSZKÁR

Összegyülekezés napja a munkaév végén

A 2014/2015-ös munkaév kezdetéhez hasonlóan annak végén is gyülekezeti nap keretében adunk hálát Istennek. **Mindenkét várunk 2015. június 14-én 10 órai istentiszteletünkre**, mert e napon, ezen az istentiszteleten, s az azt követő programokon szeretnénk mindannyian összegyűlni, akik év közben különböző alkalmakon fordulunk meg. A részletekről később tájékoztatunk, hirdetések útján. Készüljünk, legyünk együtt minél többen ezen a hálaadásunkon!

Fotóalbum

E címmel egy sorozatot indítottunk. Várjuk mindazok jelentkezését, akik egy-egy régóta őrzött fotójukat szívesen közzétennék lapunkban. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, melyek evangélikus egyházközségünkhöz vagy a leányegyházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, esküvőről, temetésről készült felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örölnénk annak is, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmainkról, lelkészeinkről, tanítóinkról, más tisztségviselőinkről. Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Feltüntetjük a fotó tulajdonosának nevét és (ha tudjuk) a fotográfusét is.

Kérjük Olvasóinkat, hogy a Lelkészi Hivatalba, Csehi József hivatalvezetőhöz (Orosháza, Thék E. u. 2.) válogatás után juttassanak el, egy jól másolható, érdekes fényképet. Most pedig gyönyörködjünk a régi felvételekben!

Mórocz Gyula és Csizmadia Etelka házasságkötése (Orosháza, 1931)
Beküldő: lányuk, Dér Jánosné Mórocz Etelka

A Katonai utcai evangélikus elemi iskola növendékei Székely Béla tanítóval
(Orosháza, 1937) Beküldő: Kunos Lajosné Gyömrei Irén

Konfirmandusok id. Koszorús Oszkár esperes, Megyaszai László segédlelkész és Benkő István igazgatólelkész társaságában
(Orosháza, 1969) Beküldő: Kovács Edit konfirmandus édesanyja, Kovács Ferencné Holeccka Irén

**Újságunk
az interneten is
megtalálható!**

**Cím:
<http://oroshaza.lutheran.hu/harangszo>**

Orosházától Paraguayig

Egy ismeretlen szobrász és festőművész: Kunos Ádám

Fél évszázada is elmúlt, hogy az Előd utcai járási könyvtárban megjelent egy Dél-Amerikába szakadt orosházi úr, Kunos Ádám. A felnőtt olvasószolgálat munkatársaként kalauzoltam, kicsit szét-nézett nálunk, megcsodálta képzőművé-

szerkesztette hatalmas kétkötetes munka, *Orosháza története és néprajza*. Kiemelkedő fejezete az Elek László által írt *A szellemi kultúra fejlődése 1744–1944-ig* című rész. A helyi képzőművészet jelesei közül bemutatta Czetter Sámuel rézmetsző „orosházi fi”

Balról a két Dénes testvér, Ofelia Echagüe Vera és Kunos Ádám (Gyopárosfürdő, 1964)

zeti kiadványainkat, kicsit beszélgettünk. Elmondta, hogy újrakismerkedik szülőhelyével, mert igen messzire került, évtizedek óta Dél-Amerikában él. Búcsúzaskor átnyújtott nekem egy spanyol nyelvű névjegyét. Adan Kunos, így volt ráírva a neve, és úgy emlékszem, Buenos Aires, Argentína. Bár akkoriban alig-alig fordult meg külföldi vendég könyvtárunkban, az évtizedek alatt elhalványult találkozásunk emléke, a névjegyét pedig bizonyára jól eltettem, nem találom.

Pár hónapja mint evangélikus levéltárost, az interneten megkeresett egy Dél-Amerika-szakértő középiskolai tanár és könyvtáros, Rojas Mónika, aki az Orosházáról elszármazott Kunos Ádám, jeles paraguayi művész születési anyakönyvi adatai után érdeklődött. Ekkor „ugrott be” Adan Kunos. Az vígasztal, hogy „a dél-amerikai képzőművészeti élet meghatározó alakjává” emelkedett művész munkásságáról nemcsak én nem tudtam mostanáig, hanem más érdeklődő orosházi, sőt magyar is alig.

Ötven éve, 1965-ben látott napvilágot városismeretünk foglalata, a Nagy Gyula

munkásságát, aki Bécsből az orosz Sándor cár udvarába jutott. Szerepel a kötetben az Orosházán született Thék Endre bútorgyáros, iparművész, Oskó Lajos Párizsban élt festőművész, továbbá a 20. században munkálkodó Boldizsár István, Csáki-Maronyák József, Fáber József, Kohán György, Sain Márton, Török István festők, Rajki József szobrász. Ekkortájt kezdett megjelenni a négykötetes Művészeti Lexikon. E sorok írója végigolvasta és *Orosháza jelesei* (1994) című munkájában bővítette a fenti névsort az Orosházán született Magyar Edével, a szecessziós építészet képviselőjével, Turmayer Sándor festőművésszel (Turay Ida színésznő édesapja), Schima Bandi aranykoszorús ötvösművésszel, Falus Elek grafikus, iparművésszel, Pap Gyula festővel és másokkal.

Aztán a közelmúltban megjelent Rojas Mónika értékes írása a *Lazarillo* című Hispanisztikai Portálon *Hírünk a nagyvilágban – Kunos Ádám útja Orosházától Asuncióhig* címmel.

Eddigi tudásunk szerint Kunos Ádám 1929-ben érkezett a braziliai Sao Paulóba,

ahol litográfiával foglalkozott, majd 1931-ben Paraguayban talált új hazára. Erről az országról annyit kell megjegyeznünk, hogy Magyarországnál négyszer nagyobb területű, tengerparttal nem rendelkező dél-amerikai állam. Argentína, Brazília és Bolívia határolja, fővárosa Asunció. Az ország lakosságának száma Kunos odaérkezésekor 2 millió volt, egy 1976-os adat szerint közel 3 millió fő körül mozgott.

Érdekesség, hogy Paraguay nemzeti himnuszának zenéjét a magyar Debály Ferenc József komponálta 1845-ben, 1993-ban pedig az ország köztársasági elnökévé választották a magyar származású Juan Carlos Wasmosyt, aki ebben a tisztségében hazánkba is ellátogatott.

Kunos Ádám 1937-ben a főváros melletti Lambarében fekvő saját telkét a településnek ajándékozta. Itt Escuela national No. 871. Hungria néven, a maga költségén egy székely stílusú iskolát építtetett, aminek működését a kisszámú magyar kolónia folyamatosan támogatta. Időközben megalakult a Paraguayi Magyar Kultúr Egyesület, s mint a *Révai Új Lexikona* írja, a társaság ismert tagja Kunos Ádám festőművész, egyetemi tanár.

Munkásságáról keveset tudunk. Bizonyos, hogy közel állt hozzá a vallásos témájú képek festése, kezdetben templombelsők újrafestésénél is jeleskedett. Jelentős alkotása a háborúban elesett hős katonák tiszteletére Itá városában emelt monumentális

A két Dénes testvér között Ofelia Echagüe Vera és Kunos Ádám (Gyopárosfürdő, 1964)

☞ Chaco emlékmű. 1934-ben pedig a paraguayi I. Nemzeti Eucharisztikus Kongresszusra egy nagy méretű keresztet tervezett.

Mint egyetemi tanár részt vett a jövő paraguayi nemzedékének oktatásában. Későbbi felesége Ofelia Echagüe Vera, a szintén kiemelkedő festőművész is tanítványa volt, akivel számos közös kiállítást rendeztek szerte Paraguayban.

Egyik komoly munkája a Centro Cultural Paraguayo Americano (CCPA) falát díszítő festmény, amit 2006-ban Carlo Spatuzza restaurátor vezetésével újítottak fel. Sikerült visszaadni az olajfestékbe kevert lenolaj és terpentín eredeti csillogását. Ugyanakkor Kunos korabeli tervrajzait önálló címeikkel mutatták be: *A bódító és indián, Két világ találkozása* stb. Mint Rojas Mónika megállapította: alkotásaiban fellelhető az őslakosság formavilága és mitológiája. A szakértők megállapították, hogy Kunos választott hazájának kincseit ötvözte az európai hagyományokkal. Festményeinek címe gyakran nem is spanyol, hanem guarani nyelven szerepel. Kunos Ádám 1979-ben az Asunción melletti Lambarében halt meg.

Rojas Mónika cikkének megjelenése arra ösztönzött, hogy jobban utána nézzek Kunos Ádám családjának, ami nyomon követhető az Orosházi Evangélikus Egyházközség anyakönyveiben. Édesapja, a 27 éves Kunos Mihály földműves, Orosháza 132. szám alatti lakos özvegyen maradván, 1874. január 25-én feleségül vette a szomszéd házban lakó, 18 éves árva leányt, Horváth Évát. Szülei: Kunos György és Molnár Éva, valamint Horváth Pál és Gombkötő Katalin.

A keresztelési anyakönyvből ki-jegyeztem gyermekeik nevét: Juli (1874), Róza (1877), Sándor (1881), Mária (1883), Antal (1886 meghalt), Örszi (1887), Antal (1891) és Ádám (1893), aki a legfiatalabb volt.

Kunos Ádám itt született Orosházán, 1893. november 4-én. A szülők lakhelye Pusztaföldvár 116. szám. Keresztszülei Deák György földműves és Kunos Mária. Az orosházi evangélikus templomban keresztelte Veres József lelkész.

Szintén ismeretlen adalék, ami konfirmációi anyakönyvünkben található. Kunos Ádám 1905. május 28-án konfirmált összesen 303 (!) gyerek (167? fiú és 136 leány társaságában). Lakhelyeként továbbra is Pusztaföldvár 116. szám van bejegyezve,

Kunos Ádám (Gyopárosfürdő, 1964)

ugyanakkor az orosházi állami iskolába, a Vörösmarty utcába járt. Együtt konfirmált például három későbbi országgyűlési képviselővel (Baranyai Géza, Szula András, Torkos Béla). A konfirmáló lelkész Kovács Andor volt.

További orosházi életéről semmit nem sikerült fellelni. Nem találtam meg a polgári iskolai évkönyveket, nem tudni, járt-e gimnáziumba Szarvasra, Békéscsabára, esetleg más városba. Annyi bizonyosnak tűnik, hogy Budapestre került az Iparművészeti Iskolába, ahol Sándor Béla, Kozma Lajos és az orosházi Falus Elek tanították alakrajzra, élményfestészetre, díszítő festészetre.

Több I. világháborús katonai lajstromot átvizsgálva sem találtam a nevét, ki-

vándorlásának előzményeiről nem sikerült adalékokat összeszedni.

Újabb kedvező fordulat történt a kutatásban, mikor az Orosházán élő Kunos Károly (1958) szobafestő, szakoktató és fia, Károly (1984) rendőr, körzeti megbízott megkerestek munkahelyemen, az evangélikus levéltárban. Olvasták az *Orosházi Élet* című lapban, hogy egy velem készített interjúban megemlítettem Kunos Ádám Paraguayban élt festő- és szobrászművész nevét. Nekik rokonuk, sőt az apa, Károly hat éves gyermekként Magdolna nővérével (1955) együtt találkozott is Kunos Ádám-mal. Id. Kunos Károly bemutatott nekem egy levélborítékot, amit édesapjának, illetve nagyapjának – a szintén Kunos Károly nevű (1932–1980) kőművesnek – Asunciónból küldött Kunos Ádám.

Ami nagyon fontos: négy fényképet is elhoztak, ezek Kunos Ádám és felesége Ofelia Echagüe Vera 1964-es orosházi és gyopárosfürdői látogatásakor készültek. Elmondták, hogy Kunos Ádám testvére, Antal (1891–1964) földműves, az ő nagyapjuk, illetve dédapjuk. Az 1960-as évek elején – miután nem tudott semmit messze földre került testvéréről – a nemzetközi vöröskereszttel kerestette. Kunos Ádám aztán 1964 nyarán feleségével együtt megérkezett Orosházára. A régen várt találkozást Antal azonban nem érthette meg. Egy hetet töltöttek Orosházán, majd Budapestre mentek, amiről nem tudunk részleteket. A ma is élő id. Kunos Károlyné Éliás Rozália (1932) úgy emlékszik, hogy a fényképeken a családtagok mellett egy Dénes nevű ácsmester és testvére, talán Ádám polgári iskola társai, ifjúkori barátai lehetnek.

KOSZORÚS OSZKÁR

A két Dénes testvér között Ofelia Echagüe Vera, előttük ifj. Kunos Károly és Kunos Magdolna. Jobbról Kunos Ádám, Kunos Károlyné és Kunos Károly (Gyopárosfürdő, 1964)

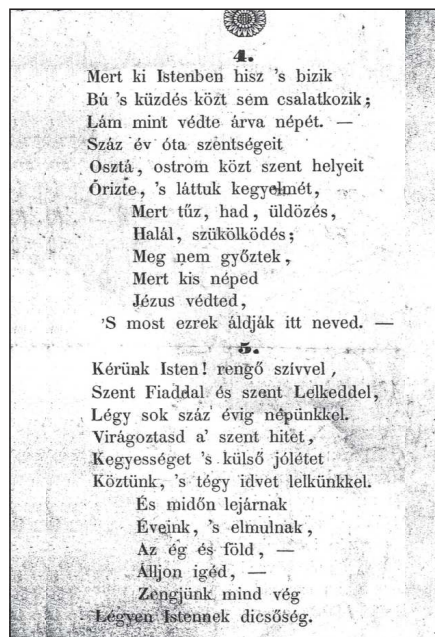
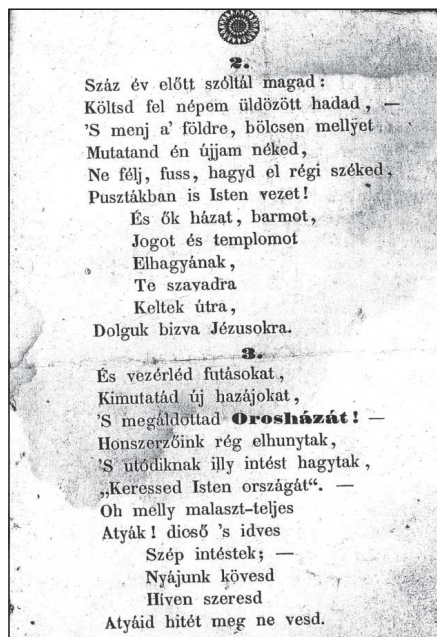
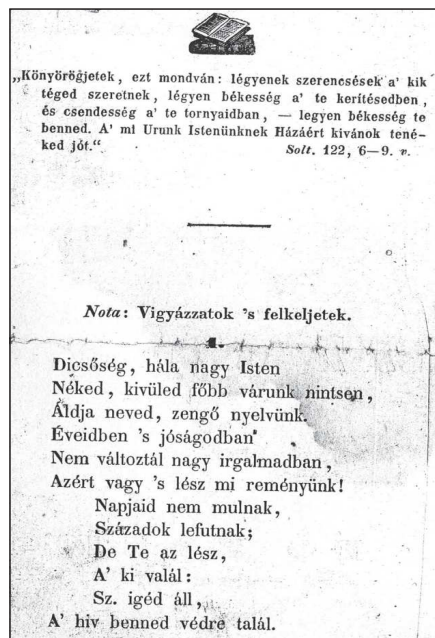
Balassa Pál éneke

Rendkívül érdekes lelettel gazdagodtunk. A várostörténet jó ismerője, Albert János úr behozott levéltárunkba egy 1844-ben kinyomtatott, teljesen ismeretlen négyoldalas kis füzetet, ami egykori lelkészünk, Balassa Pál (1812–1858) énekét őrizte meg. Ezt településünk 100 éves fennállására, az ünnepi istentiszteletre írta. Most, 171 év után közöljük a teljes éneket.

Azt eddig is tudtuk Balassa Pálról, hogy megyénk úttörő helytörténészei közé tartozik. Az először 1844-ben megjelent *Oroszáza múltja és jelenének rövid vázlatja* című,

eredeti kutatásokra támaszkodó munkáját 3000 példányban adták ki Aradon, ami 200 forintjába került a községnek. A füzet ára 7 krajcár volt. Szemeyei Pál esküdt egymaga 1306 darabot adott el belőle. Nagyhatású népkönyv lett, 1883-ban Veres Lajos, 1934-ben dr. Klein Andor, 1969-ben Beck Zoltán szerkesztésében látott ez ideig napvilágot. Az ugyanakkor kinyomtatott ének most új életre kel(het), köszönjük Albert János úrnak.

Közzétette:
KOSZORÚS OSZKÁR

Konfirmációi vizsga és istentisztelet

Gyülekezetünk kiemelkedő ünnepi alkalmára, a konfirmációi istentiszteletre
2015. május 31-én,
szentháromság vasárnapján
10 órakor

kerül sor templomunkban. Előtte a konfirmandusközösség a megszerzett ismeretekről vizsgán ad számot, amely
2015. május 29-én, pénteken
18 órakor

lesz a Györy-teremben.
Mindenkit szeretettel várunk!

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk fennmaradása és hitéletünk sokszínűségének megtartása érdekében újra és újra hangsúlyozva kérjük mindenki anyagi áldozatvállalását. Adományaik, az egyházfenntartói járulék, a perselybe szánt összeg befizetésének és mértékének önkéntességére kifejezi: nem kívánunk erőn felüli terhet róni senkire, de gyülekezetünk nem nélkülözheti a támogatásnak ezt a formáját. Közösségünkért való felelősségükből, szeretetükből fakadóan várjuk tehát felajánlásait. Ha valakinek könnyebbé válna, akkor az egyházközségnek szánt felajánlást nem kell egy összegben befizetnie, lehetőségeihez mérten kisebb részletekben is megteheti. A befizetések ügyében Lelkészi Hivatalunk munkatársai mindig készséggel állnak segítségükre.

Minden támogatásukat
megköszönve:

ÖRDÖG ENDRE
igazgatólelkész

Fénysugár-híradó

„Azokra a dolgokra törekedjünk, amelyek a békeséget és egymás építését szolgálják.” [Róm 14,19]

Egyesületünk nyugdíjas tagjai ez évben is hetenként egyszer, keddi napokon jönnek össze. Az első két hónapban – mint pásztor nélküli nyáj – Hajnalka hiánya befolyásolta hangulatunkat. Alkalmaink mégsem voltak eseménytelenek. Feszültségünket oldotta rövid igemagyarázatot, áhítatot tartó lelkészeink (Ördög Endre igazgatólelkész, Ihász Beatrix, Laczki János lelkészek) szolgálata, igei üzenete. Ezek az alkalmak lelki erőt, vigasztalást, útmutatást adtak. Szolgálatukat hálással köszönjük!

Januárban már készültünk a PTK szerinti alapszabály-módosításra és vezetőség-választásra.

Január 30-án egyesületünk elnöke, Koszorús Oszkárné Kovács Hajnalka örökre távozott közülünk. Munkásságáról 2012. február 3-án Nikodémné Sz. Zsuzsanna emlékezett meg. Temetése február 14-én volt, melyen egyesületünk tagsága szinte

teljes létszámmal megjelent. A lelkési szolgálatok mellett a sírnál Szász Istvánné verset mondott.

Február hónapban a vezetőségnek komoly feladata lett: az új vezetőséget megválasztó és az alapszabályt módosító közgyűlés előkészítése.

Február 10-ei összejövetelünkön Lázár Zsolt esperes, szarvasi lelképásztor *Saul és Paul* című előadása hangzott el. Ismertette Pál apostol útjait Európában, említette Jézus tanítványaiával való kapcsolatát. Előadása után szeretetvendégség, beszélgetés következett.

Február 17-én Fénysugár Nyugdíjas Egyesületünk tagjai Szarvasra mentek. Meglátogattuk a gondozási házat, ahol Sárdy János életéről szóló előadást hallgattunk meg, majd az intézmény életével ismerkedtünk. A vendégfogadó intézmény vezetősége a látogatókat ebéddel várta.

Március 24-én tartottuk meg vezetőségválasztó és alapszabály-módosító közgyűlésünket. A Fénysugár Nyugdíjas Egyesület új vezetője Lázár Pálné lett. Közösségünk nevében megköszönöm Pleskó Jó-

zsefné Ibolya hatalmas előkészítő munkáját és Szász Istvánné – a közgyűlés levezető elnöke – tevékenységét.

Örömkre szolgál, hogy nyugdíjas közösségünk új tagokkal bővült.

Április húsvét ünnepével kezdtük. Néhányan részt vettek Varga Zoltán 11-ei előadásán.

Április 14-én Ördög Endre igazgatólelkész igei szolgálata után Pál Tamásné görögországi útjáról vetített képes előadását hallhattuk, láthattuk.

Április 23-án városalapításunkra emlékezve az Orosházi Fúvószeneke és a Vivit Kórus közös hangversenyén vettünk részt.

Április 29-én a PMK teremavató emlékestjén és hangversenyén voltunk. A hangversenyterem ezentúl Szokolay Sándor zeneszerző nevét viseli.

Május 5-én, mint minden évben, a Hajnal utcai óvodások köszöntötték nyugdíjas egyesületünk édesanyjait. Idén is kifejezték jókívánásait. Előadásukat szeretetvendégség követte.

NIKODÉMNÉ SZ. ZSUZSANNA

Diakóniai hírek

Húsvét utáni első összejövetelünkön még az ünnep, a feltámadás csodás élménye és örömteli volta járta át a termet. Az áhítatot az énekeskönyv 388-as *Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!* énekkel kezdtük. Laczki János lelkész úr a heti ígét alapul véve: „Örvendj, egész föld, az Istennek!” [Zsolt 66,1] „... ha valaki Krisztusban van, új teremtmény az: a régi elmúlt, és íme, új jött létre.” [2Kor 5,17] tartotta meg az áhítatot. Beszéde mindnyájunkat elgondolkodtatott és mély hatást tett ránk.

Az áhítat után nehezen indult a beszélgetés. Megelégedéssel hallgattuk, hogy a kis húsvéti díszek nagy örömet és tetszést okoztak a szociális otthon lakóinak. Úgy gondolom, a segítség mellett ez is egy feladatunk, hogy örömet szerezzünk másoknak.

Folytatjuk a látogatásokat a továbbiakban is, igyekszünk erőt adni a gyengéknek és a kórházban lévőknek. Most egy diakó-

niában sokáig tevékenykedő társunk van kórházban, az ő látogatását szerveztük meg.

Ezután a beszélgetés nagy fordulatot vett, amikor előkerült a 2010-es pünkösdi Harangszó, melyben megtaláltuk a Tóth Lenke néni temetéséről szóló cikket és rá emlékeztünk halálának 5. évfordulója alkalmából. Lenke néni 1951-ben került vissza aktív egyháztagnak Orosházára a családjához és a gyülekezethez, mint diakonissza és segédkantor. Ő volt a diakónia lelki, szellemi és fizikai megszervezője. Nemcsak látogatni járt, de anyagi támogatást is nyújtott a rászorulóknak. Először csupán néhányan csatlakoztak hozzá, később ő hívta életre a diakóniai csoportot. Fáradhatatlan volt, szervezte a gyenesdiási konferenciákra a résztvevőket, látogatott, erőt adott, segített. Ügyes kézzel készítette és osztotta a szebbnél szebb ígés kártyákat. 1974-től folyamatosan adta át a feladato-

kat a diakóniai csoport fiatalabb tagjainak, bár továbbra is aktív résztvevője volt összejöveteleinknek. Élete, hite és munkássága példamutató számunkra. Ma is az ő irányvonalát követve folytatjuk tevékenységünket. Köszönjük, Lenke néni, emlékedet megőrizzük örökké!

Még egy témája volt a megbeszélésnek, a Déli Egyházkerület missziói napja, melynek fő vezérgondolata idén a „Krisztus-arcú egyház”. Sokat ígérő, hitben megerősítő nap lesz ez mindenannyiunknak. Az Úr kegyelmében bízva indulunk útnak, hogy sok hittestvérrel együtt dicsérjük szent nevét.

Búcsúzóul 342. énekünkkel zárom megbeszélésünk beszámolóját: „Hagyd az örök Istenre minden te utadat, Ha bánt szíved keserve, Ő néked nyugtot ad. Ki az eget hordozza, oszlat felhőt, szelet: Napját rád is felhossa, Atyád ő, áld, szeret.”

KOVÁCS TIBORNÉ

Amikor csak egy tál ételen múlik

Az előző lapszámomban egy új segítségi lehetőségéről vehetett hírt az Olvasó. Örömmel jelenthetem, hogy megjelenése nem maradt hatás nélkül.

Olyan esetek, nehéz helyzetek megoldásában kérték a segítségünket, ami a szó legszorosabb értelmében elárult. Amikor a kereset hiánya testi-lelki leépüléssel, betegségekkel és jelentős önbecsülési, méltóságbeli sérüléssel, szégyenérzettel párosul. Lelkileg sebesült ember, testi-lelki bajokkal. Az ilyen helyzetben levő már nemcsak kérni, de elfogadni is szígyell, hiszen eddig két kezével kereste meg a mindennapit... És soha nem szorult senkire, nem tartozott senkinek. Így bezárkózik otthonába, és keserves falakkal veszi körbe magát, ami mögé nehéz bejutni. Egyre lejjebb adja önmagával kapcsolatban, lassan alig-alig

eszik, nem főz – nincs is mit. Lebetegszik, és nem kell hozzá orvosi tudás, hogy értsük: még ha a gyógyszereit valahogy beszerzi és beveszi is, így nem fog tudni lábra állni... A szokásos hidegélelem, száraztészta és egyebek – a klasszikus segélycsomag – itt már nem elegendő. Egy tál meleg étel kellene. Csak egy tál étel... De honnan is? Ami egy jó helyzetű embernek magától értetődő dolog, arról hirtelen kiderül, nem is olyan egyszerű feladat. Ki vesz meg egy ebédet valakinek, akit még csak nem is ismer? Ki ad a saját főztjéből? Van-e a városban ingyenes meleg étel?

Megindul a szervezés, az információgyűjtés. Kiderül, hogy egy kedves szomszéd figyel, valakinek felesleges ebédje van, és eszembe jut, hogy létezik a városban Ételosztás Őszinte Szívvel... sőt, még tovább

megyünk: polgárórság is működik, amely helyszínre szállítja a kész ebédet... extrém esetekben. És megérkezik az ebéd innen is, onnan is...

Ez hatalmas lökést ad a beteg, rászoruló embernek: „Ha hozzám kijönnek a polgárórságtól, és egy csomó ember dolgozik az én ebédemen, akkor lábra kell állnom!” A finom étel után óvatosan felkel, körbenéz, és elkezd tevékenykedni. Másnap-harmadnap már főz is magának. Tesz-vesz a ház körül, kimegy a kiskertbe. Szóba elegyedik a szomszédokkal. Beszél, mesél.

Mi pedig figyelünk és reménykedünk: Hátha sikerül! Talán többeknek is sikerül... Csak egy tál étel kell hozzá...

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT
gyülekezeti nővér

A zene örök

Süss fel nap... A mélyből hozzád száll szavam... Erős vár a mi Istenünk... Ki ne tudná az olvasottak alapján rögtön dúdolni a különböző dallamokat? A népdal, a könnyedebb zene és hitünk alapjainak énekei életünk, mindennapjaink részei, mert a zene örök. Zenére szükségünk van, a zene fontos, mint a levegő.

Nem is olyan régen olvastam egy internetes cikket, hogy aki mindennap énekel, akár csak a saját öröme, az kiegyensúlyozottabb, nyugodtabb, stabilabb személyiség. Úgy gondolom, ez azért igaz a zene hallgatására is. Hiszen ha az ég nem áldott meg minket carrerasi tenorhanggal, Bogányi Gergely-féle zongoraművészettel, vagy akár Riccardo Muti tehetsége által irányított zenekarral, azért a zenehallgatás öröme és tisztelete még kikapcsolhatja a mindennapok zakatolását és a felpörgetett élet dübörgését. Ezért van szükségünk a zenére, mert fontos, mint a levegő.

Gyülekezetünk vezetősége a 2014–2015-ös munkaévben újjára indította a tematikus vasárnapok sorát. Ezek az ünnepnapok lehetőséget adnak arra, hogy a vasárnap délelőtti istentiszteleteken kívül mindenki kedvére válogathasson a különböző

stílusú istentiszteletek között, melyek a 17 órai harangszó után más és más fókuszba és öltözetbe helyezik el Isten igéjét.

A hónap első és negyedik vasárnapján a zene öleli körül a Biblia üzenetét. A vespera világa a gregorián gyökerekhez repít minket vissza. Kissé monoton hangulata hol azt

az időt tárja elénk, amikor őseink életét a rend és rendszer uralta, mivel a kenyér nem készült el, ha a gazdasszony nem ébredt időben, és a jószág sem ért ki, ha a ház ura nem hajtotta a megszokott tempóban. De a régi szerzetesi kolostorok folyosói is meg-

elevenednek szemünk előtt, amikor az egy-szólamú szoltárok hangjai felidéznek a papok nyugodt, precíz és nagyon kitartó életét, munkáját, akár a templomkert rendezéséről, akár a növekvő ifjúság neveléséről le-
gyen szó.

A negyedik vasárnap – Isten igéjén túli – központi témája a változatos zene. Ezen az alkalmakon a gyülekezet hallhatott orgonazenét, kamaramuzsikát, kamarakórusi dallamokat, ifjúsági és mára már tapasztalt hangú könnyűzenét, klasszikus gitármuzsikát és szólóhangszert is. A zenés istentiszteletek előadói teljes szabadsággal válogatták a hangszerüknek megfelelő darabokat. Van, aki a sokszínűsége törekedett, van, aki a belső csend és elmélyülés felé mutatott irányt, és voltak olyanok, akik egy szerzőt állítottak a középpontba, hogy a közönség mind mélyebben megismerhesse tehetségüket és zeneszerzői fortélyait.

Ezekkel az alkalmakkal kaptunk lehetőséget arra, hogy hitünk alapjai és belső életünk dallamai találkozhassanak, életünk és mindennapjaink részévé válhassanak, mert a zene örök. Zenére szükségünk van, a zene olyan fontos, mint a levegő.

HOFFMANN ÁGNES

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Isten veletek! Éljetek boldogul!

Minden évben május elején virágdíszít öltének a középiskolák, jelezve azt, hogy a 12. évfolyamos tanulók búcsút vesznek iskolájuktól, tanáraiktól, diáktársaiktól. Elballagnak...

A ballagás kifejezés a latin eredetű valedans (búcsúzó) szóból származik, maga a szokás pedig eredetileg a felvidéki Selmecbányáról, ahol az 1870-es években az erdészeti és bányászati akadémia hagyományaként a hallgatók a *Ballag már a vén diák* kezdetű dal éneklésével búcsúztak el iskolájuktól. Ezek után az egész országban, minden iskolatípusban elterjedt a ballagás, és a 20. század elejére már teljesen megszokottá, általánossá vált mindenhol. A 1920-as évekre az említett dalt sok helyen felváltotta az *Elmegyek, elmegyek* kezdetű magyar népdal.

Idén a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumból 36 diák indult el azon az úton, amelynek első állomása az írásbeli és a szóbeli érettségi vizsga.

Az iskolában maradó diáktársak útravalóját Jakó Laura (11/4) tolmácsolta:

Különleges napunk van, a ballagás, a búcsú napja. Mindnyájan tudjuk, érezzük, tapasztaljuk a mindennapokban, hogy a búcsú általában fájdalmas. Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy a búcsú valami új kezdete is egyben.

Kedves Ballagó Diáktársak!

Életetek egyik legnagyobb fordulópontja ennek az izgalommal, búcsúzásokkal teli tavaszi napnak az eseménye: a gimnáziumi ballagás. Ma minden megváltozik.

Lezárul a négy-, hat- illetve tizenkét éves életszakasz, amely mindnyájatok lelkében örök nyomot hagyott. Néhány év múlva, amikor igaz barátokként leültök a tábortűz mellé vagy munka után egy kávézóba, és

eszetekbe jutnak a gimnáziumi emlékek, először csak elmosolyodtok, aztán elkezdtek történeteket mesélni, és azon veszitek észre magatokat, hogy együtt nevettek és egyre több emlék jön elő szívetekből. Ezek a történetek, valamint a hit, Isten szeretete köt ide titeket az alma materhez.

Úgy hiszem, élményekben gazdag korszakot tudhattok magatok mögött. Néha biztosan eszetekbe fognak jutni a nehéz pillanatok is, de akkor majd beugrik egy barát képe, aki leült mellétek és elmagyarázta a lehetetlennek tűnő számítást, vagy egy tanár, aki mosolyogva közölte a hírt, hogy jól sikerült a dolgozat. És közben arra gondolhattok, hogy Isten óvó keze minden helyzetben vigyázott rátok. Mindig voltak, akik támogattak titeket és segítettek abban, hogy az élet napos oldalát lássátok.

Most tehát új utak várnak rátok, és az új utak mindig bizonytalanok: a végük nehezen belátható, ebben áll az élet legnagyobb nehézsége. Más környezetbe kerültök, ahol sokszor nyomasztónak tűnhet majd a rossz. De a gimnázium – szerintem – megadta a megfelelő lelki háttérrel ahhoz, hogy tudjátok, a rosszat csak jóval lehet legyőzni. Legyetek odaadóak, másokért élők, akik helytállnak, türelemmel, szeretettel! Hallgassatok a jó szóra, fogadjátok el a segítséget, ha felétek nyújtják! Megérdemlitek a boldogságot és a boldogulást. Mi, itt maradó diáktársak pedig drukkolunk nektek, hogy sikerüljön megvalósítani álmaitokat,

hogy megtaláljátok a helyeteket az életben.

Úgy gondolom, hogy egy jó iskola két dolgot adhat útravalóul a diákjainak: gyökereket és szárnyakat. Mindenki megkapta azokat az alapokat, amelyekkel elérheti céljait az életben, de remélhetőleg néhány év múlva visszajöttök ide, és beszámoltok sikereitekről. Szárnyaitok megerősödtek, most itt az idő, hogy kipróbáljátok őket. Röptessenek magasra titeket! Higgyetek önmagatokban, és soha ne adjátok fel az álmaidatokat! Válgatok tudóssokká, jó szakemberekké, vagy legyetek sikeres sportolók! A lényeg, hogy dolgozzatok becsületesen, és soha ne feledkeztek meg arról, honnan indultatok! A 11. évfolyam nevében szeretettel kívánom Nektek álmaitok elérését! Isten veletek!

*„Egy életcélt követni nemes gondolat,
S mi kell hozzá, csupán akarat.
Mely minden ifjú szívében él,
Küzdeni bátran egy új életért.”*

Laskai Zsanett (12/6) a ballagó diákok nevében mondott köszönetet az alma maternek:

Úgy érzem, életem egyik legnehezebb feladatának bizonyult a ballagási beszéd megírása, hiszen minden végzős nevében kell búcsút vennem iskolánktól, tanárainktól, évfolyamtársainktól és mindattól a rengeteg kis apróságtól, amelyek éveken át kitöltötték mindennapjainkat.

Évről évre egyre szorosabbá vált az a kapcsolás, amely összeköt minket szeretett gimnáziumunkkal. Az itt töltött idő alatt rengeteg jó baráttra tehattünk szert, megtapasztaltuk az igazi diákéletet, mivel az in-

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

tezményben számos program résztvevői lehettünk. Kialakultak igaz barátságok, diák-szerelmek, megtanultuk, mi a versenyszellem, az összetartás, és hogyan kell kitartóan küzdeni a kitűzött célok eléréseért. Emlékeztetek például az osztálykirándulások

hangulatára, vagy jusson eszetekbe, ahogy a torkotokban dobogott a szívetek egy-egy jelentős dolgozatírás előtt. Nem túlzok azazal, ha azt mondom, az iskola életünk szerkesztésévé vált. És közben megtanultuk a legfontosabbat, hogy milyen Istenre támaszkodva haladni az úton. De sajnos – még ha csak jelképesen is – most megszűnik az a kapocs, amely éveken át összekötött minket a gimnáziummal. Azért csak jelképesen, hiszen a barátságok, szerelmek ezzel nem érnek véget, az életre szóló élmények és emlékek is mindig a szívünkben maradnak. És az eddigi tapasztalataim alapján úgy gondolom, ha bármilyen segítségre, támogatásra lenne szükségünk, az iskola kapui mindig nyitva lesznek számunkra.

Van egy általános igazság, amivel mindannyiunknak szembe kell néznie, akár akarjuk, akár nem: egyszer minden véget ér. Akármennyire is vártam ezt a napot, sosem kedveltem, ha valami véget ért: a nyár utolsó napja, egy nagyszerű könyv utolsó fejezete, a búcsú egy közeli baráttól. De a befejezés elkerülhetetlen. A levelek lehullnak, a könyvet becsukjuk, s búcsúzunk. Számunkra ez is egy ilyen nap. Ma búcsút intünk mindennek, ami ismerős volt, mindennek, ami kényelmes volt. Továbblépünk. De attól, hogy elmegyünk, lesznek emberek, akik részesei maradnak az életünknek, akármi is történjen. Ők a mi biztos talajunk és a sarkcsillagaink, az apró, tiszta hangok a szívünkben, amelyek velünk lesznek örökre. És ne feledkezzünk el Isten végtelen gondoskodásáról és szeretete-

téről sem, amellyel Ő továbbra is támogatni fog bennünket az úton!

Ezen a rendkívüli napon kettős érzésünk támadhat. Egyrészt indulnánk tovább az úton, minél gyorsabban, minél több mindent elérve, szinte kiszakadva az eddigi megszokott életből, másrészt viszont szeretnénk meghosszabbítani ezt a pillanatot, mert jó újra elmerülni azokban az élményekben, amelyek hangulatát nemcsak azok a helyszínek árasztják magukból, melyeket eddig jártunk végig, hanem azoknak az embereknek a szeretetteljes lényé is, akik ezeken a helyszíneken tanárként, barátként és sorstárként álltak mellettünk az elmúlt tizenkét évben – és akik most is együtt ünnepelek velünk. Megannyi emléket idéz fel bennünk csupán egy iskolapad is, a néha igencsak felüdítő kicsengő hangja, vagy akár bármelyik ballagótársam, akivel rengeteg közös élmény fűz minket össze, és – szerencsére – nem lehet azt mondani, hogy átlagosak vagyunk. Mi vagyunk azok, akik mindig feltalálták magukat, és bár nagyon különbözünk, mégis úgy gondolom, szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy ilyen közösséghez tartoztunk.

Kedves Tanáraink!

Ezúton köszönjük meg támogatásukat, segítségüket, iránymutatásukat, és azt a rengeteg tudást, amelyre Önök nélkül sosem tehetünk volna szert. Hálásak vagyunk azért, hogy mindig bizalommal fordulhattunk Önökhöz, bármilyen problémáról volt is szó. Köszönjük, hogy bíztak bennünk és bátorítottak minket!

Drága Szüleink!

Hálásak vagyunk féltő gondoskodásotokért, támogatásotokért, és azért, hogy hittetek bennünk. Most kezdődik el igazán az életünk, de azért még szükségünk van a tapasztalataitokra, tanácsaitokra. Köszön-

jük, hogy eddig is mindig mellettünk álltatok és segítettetek bennünket utunkon.

Most pedig az itt maradt diáktársakhoz szólok. Kívánom, hogy teljesüljenek kívánságaitok, váljanak valóra álmaitok! Teljen hasznosan és eseménydúsán a még itt töltött időtök! Sosem fogunk benneteket elfelejteni. Sok sikert kívánok az elkövetkezendő éveitekhez!

Végül végzős társaimhoz fordulok. Kívánom, hogy teljesüljenek álmaink, sikerüljön véghezvinnünk kitűzött céljainkat. Most mindannyian nagy kihívás előtt állunk, hiszen számot kell adnunk eddigi tudásunkról, de ez a nap még legyen az ünneplés és az emlékezésé.

Goethe szavaival búcsúzom:

*„Ne csüggedj, hiszen ifju vagy,
Minden elérhető,
Van benned bátorság, remény,
És szerzeni erő.”*

A diákok után Fehér Borbála, az intézmény igazgatója búcsúzott a végzősöktől:

Kedves Lányok és Fiúk!

Ugye, titeket is szorongás fog el, ha arra gondoltok, hogy eljött a búcsúzás ideje? Búcsúzás mindattól, ami az elmúlt években az életeteket jelentette. Vigasztalódjunk azazal, hogy ez egy jó dolog kezdete. Elindulhattok azon az úton, amire vágytatok.

Közösen jártuk be az út eddigi szakaszát, és ez arra szolgált, hogy irányt és tartást adjon nektek. A megtett út mindnyájunkat próbára tett, magaslatokon és mélységeken keresztül vezetett eddig az óráig, amikor búcsúzunk Tőletek, és azt kívánjuk: Isten veletek! Éljetek boldogul!

Persze boldogan csak élnettek, ha rendelkeztek meghatározott értékrenddel, amelynek közös elemei az emberi tisztesség

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

seg, a munka becsülete, a jó ügyekért való áldozatvállalás kötelezettsége. Az az igény, hogy az embernek legyen meggyőződése. Iskolánkban az irányt kívántuk megmutatni, hogyan juthattok el a boldog életre, és közben nem korlátozni akartunk benneteket, inkább távlatokat próbáltunk nyitni előttetek... szellemi és lelki távlatokat. Az igazság egyszerű, őszinte és szenvedélyes keresését, és azt a vágyat akartuk szívetekbe vésni, hogy mindig a jobbra törekedjete.

Ezt az utat most szabadon döntve el-hagyhatjátok, vagy ugyanúgy szabadon választva felelős polgárként és felnőtt keresztyénként tovább járhatjátok.

Az útra kelő előtt mindig ott áll a kérdés: vajon mit visz magával és ez elegendő-e az útra? Nekünk pedig, akik útra bocsátunk benneteket, meg kell kérdeznünk önmagunkat: megtettünk-e mindent, hogy felkészítsünk benneteket az útra?

Minket, nevelőiteket ilyenkor az is foglalkoztat, hogy mennyire tudtunk Titeket Istennek és a hazának, jó magyar, keresztyén fiatalokká nevelni. Reméljük, hogy a tudásotok, hitetek elvetett magvai (jó földbe esve) még épp csak most indultak annak a hosszú fejlődésnek, amely egész életetekben fog folytatódni. Reméljük, hogy a tudás, amit kaptatok, nem marad üres, mert a hit cselekvésre ösztönöz, tetté akar válni, hogy életeteket és mások életét szolgálja.

Kedves Ballagók!

Az a sok-sok ember, aki most körülöttek áll, szeretetből van itt veletek. Tanáraitok, szüleitek, diáktránsaitok, barátaitok, rokonaitok eddig is mindig segítettek, és segíteni is fognak céljaitok elérésében, hisz számukra fontos, hogy életetek vágyaitoknak megfelelően alakuljon. Ti harminc-heten most kiszakadtok azok közösségéből, akikkel mindennapjaitokat együtt töltötté-

tek. Elválnak útjaitok attól a közösségtől, amelyet ti is formáltatok. Kaptatok és viszonzotok szeretetet, értékeket, építettek tovább hagyományait. E falak között váltatok gyermekből lázadó, de tetre kész fiatalokká, szinte felnőtté. Az elmúlt éveket számtalan egyéni és közösen megélt öröm, de kudarc is tarkította, mind a felnőttekhez és az egymáshoz fűződő viszonyotokban.

Kedves 12/4!

Ezeket az éveket nem lehet kitörölni, valamilyen nyomot mindenkiben hagynak. Bennünk is. Nem fogunk, de nem is akarunk elfelejteni benneteket, hiszen együtt örültünk minden sikerteteknek, apró örömtölknek, de átértéztük a kudarcok okozta fájdalmat, bánatot, és bosszankodtunk, ha néha úgy tűnt, hiába dolgoztunk, hiába akartunk jót... S itt szeretném megköszönni mindazoknak, akiknek nem jelentett nehézséget az iskola arculatához, szabályaihoz történő igazodás, alkalmazkodás. Akik jóleső bizonyossággal gondolhatnak majd vissza az itt – nem hiába – eltöltött évekre. Mások, akik viszont nem így cselekedtek – reméljük, azok is kaptak helyes, keresztyén viselkedésmóddal példát, amit sosem késő a gyakorlatba átültetni. Néhányan közületek különösen szép eredményt értek el, ki-ki abban jeleskedett, amiben Istentől kapott talentumai szerint a legtehetségesebb.

Fekete Gabriella eddig minden tanévet kitűnő bizonyítvánnyal zárt. Több helyi és területi versenyen indult és ért el rangos helyezéseket (matematika, fizika, biológia). Legfrissebb sikere egy pályázati különdíj, mellyel a kardoskúti vizes élőhelyet bemutató dolgozatát értékelte a bírálóbizottság. Gabi 2014-ben a nevelőtestület felterjesztése alapján tanulmányi és versenyeredményei jutalmául városi elismerésben része-

sült. Jutalma 10 napos tengerparti nyaralás volt Montenegróban.

Ács Henrietta szenvedélye a fotózás, számos pályázaton szerepelt képeivel és kapott díjakat.

Benkő Dávid tehetsége a képi ábrázolásban mutatkozott meg. Különleges látásmódja és megjelenítési formái a munkáit értékelők elismerését eredményezte.

Betlehem Éva 2013/2014-ben Békés megye legeredményesebb galopplovasa, a Nemzeti Vágta selejtezők 1. illetve 2. helyezettje volt.

Burzál Mirtil német nyelvből a legeredményesebb. Az elmúlt tanévben az NNÖ által megrendezett vers- és prózamondó versenyen kapott kategóriájában különdíjat.

Laczi Ronald emelt szintű testnevelés érettségire készül, tehetségét is ezen a területen kamatoztatja: kézilabda, atlétika.

Minden perhatos osztály és osztálytanító vezérigéje Lukács evangéliumában van leírva: „Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.” [Lk 12, 48b]

Kedves 12/6!

Nem könnyű, de nem is lehetetlen az ige szerinti élet. A Magyarországi Evangélikus Egyház Sztehlo-ösztöndíja három 3 diák tanulmányait segítette: Jelinek Alexandra, Hack Dóra és Németh Sándor.

Dóra több alkalommal képviselte eredményesen iskolánkat énekversenyeken, az ősszel megalakult diákzenekar tagjaként a diákistentisztetek szolgálattevője. Ebben társa Jelinek Alexandra, akit emellett a japán kultúra is elvárásolt és egészen Japánig repített, ahol az ősz folyamán három hetet töltött el.

Laskai Zsanett a Justh Zsigmond és a Kölcsey szavalóversenyeken ért el szép

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

eredményeket, és jól látta el iskolai ünnepeink műsorvezetői szolgálatát.

Csizmadia Emese a német és angol nyelvi vers- és prózamondó versenyeken ért el dobogós eredményeket.

Varju Viktor atlétikasikerei mellett az informatika az a terület, ahol a legeredményesebben szerepel. Tagja annak a csapatnak, amelyik az evangélikus gimnáziumoknak meghirdetett országos Neumann János Informatikai Kupán 2. helyezést ért el. Megyer Dávidnak szintén része volt a sikerben, hiszen ő is csapattag volt.

Gyenge Krisztián a diákzenekar dobosaként vált ismertté.

Állandó és lelkes szereplői voltak az iskolai műsoroknak: Magon Lilla, Laskai Zsanett, Csizmadia Emese, Németh Sándor, Varju Viktor.

Végül az osztályközösség két tartóoszlopa, akiknek sokat köszönhetünk: Ádász Gabriella és a mindig „csupa mosoly” Misur Szuszsanna.

Kedves Szülők!

Szeretném Önöknek is megköszönni a közös munkát, a bizalmukat és azt a sok-sok segítséget, amit ezen idő alatt Önöktől kaptunk. Ugye, milyen jó dolog itt lenni és büszkének lenni a gyermekünkre? Elhomályosodik a tekintetünk, könny szökik a szemünkbe, ha csak rá gondolunk, hogy felnőtté vált az, akit nemrég még járni, beszélni tanítottunk, akit óvodába, majd iskolába kísértünk.

A középiskolai ballagás az Önök életében is mérföldkő, hiszen az eddigi szeretetteljes nevelés, iránymutatás, értékek mentén való közös gondolkodás most lassan véget ér, s immár felnőtt gyermekük önállóan képes dönteni a rá váró feladatokról. A támogató kezekre, a figyelmes szeretetre azonban továbbra is szükségük lesz, hiszen a munka neheze, az utolsó nekifutás, a ta-

nulás java most indul igazán, s nyílegyenesen visz az érettségiig. Mert legyen akár hány éves is a gyermek, ő mindig a mi féltve őrzött vérünk lesz. S ez így van rendjén.

Kedves Ballagó Fiúk és Lányok!

Mindegyikötök élete még titok, amit meg kell fejtenetek, s meg kell tudnotok, hogy Isten milyen meghatározott céllal helyezett titeket ebbe a világba. Az utóbbi időkben a társadalomban tapasztalható, a média által még inkább felnagyított hisztériakeltés is tudatosan zavar titeket össze, hogy még nehezebben találjátok meg az Isten által kijelölt utat. Jézus is így imádkozott az övéiért főpapi imájában: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.” [Jn 17,15] Ez az imádság ma értetek szól!

Jobbágy Károly egyik versében elhagyott repülőtérről hasonlította az iskolát, melynek diákjai messzi, távoli célokat készílnének meghódítani. Kérdezhetitek: mit kaptunk az iskolától? A hasonlatnál maradván: az „üzemanyag” és a „motor” a ti kitarításotok és erőtetek. Az „iránytű” az, amit mi igyekeztünk számotokra jól érzékelhetően biztosítani. Az iránytű, ami nélkül a célok elvethetők. Külső és belső iránytű szükségeltetik ma mindannyiótoknak. A külső iránytű az itt megszerzett tudás, a belső a hit legyen. Az a hit, ami mindig képes az eget kémlelni, és megszólítani azt a hatalmat, mely örököl mindannyiunk felett.

Búcsúzunk. Feladatunk nekünk, tanároknak, hogy szárnyakat adjunk és lángot gyújtunk, lényegében véget ért. A lángot, amely hol lobog, hol csak pislákol bennetek, ne felejtsetek, mert főként ezért volt érdemes idejárn.

Köszönöm iskolánk minden munkatársának – tanároknak és nem tanároknak, azoknak is, akik a háttérben láthatatlanul ténykedtek – a közös munkát, amit ballagó diákjainkért tettek.

Kedves Diákok!

Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke a ballagásotok napján Jézus tanítványaihoz intézett szavaival köszönt benneteket. Én is ezzel búcsúzom: „Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendelvelek titeket arra, hogy elmenjete és gyümölcsöt te-

remjete, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. Ezeket azért parancsolom nektek, hogy szeressétek egymást.” [Jn 15,16–17] Isten veletek! Éljetek boldogul!

Minden ballagó diák Luther-rózsa kintűzött kapott ajándékba az iskolától. Azt kérjük, hogy viseljétek büszkén, hirdelve, hogy evangélikus gimnáziumban tanultatok!

Ady Ende:

Üzenet egykori iskolámba

*Június volt s ujjongtunk, nincs tovább,
Most gyertek szabad mellű örömök
S pusztuljatok bilincses iskolák.*

*De elcsitult a jókedűföregtet
S helyére ült a döbbsé némaság:
Köröttünk már az Élet csörtetett.*

*Óh, ifjui, szent megőzánodás,
Komoly, nagy fény, hős férfiszerep,
Emléketek ma is milyen csodás.*

*Hős harc az Élet és megélni szép,
Ha hozzáedzik tüzes szívkokohók
Ifjú vitézlők lengeteg szívét.*

*Ha élet zengi be az iskolát,
Az élet is derűs iskola lesz.
S szent frigyüket így folytatják tovább.*

*Én iskolám, köszönöm most neked,
Hogy az eljött életcsaták között
Volt mindig hozzám víg üzeneted.*

*Táplálad tovább bennem az erőt,
Szeretni az embert és küzdeni
S hűn állni meg Isten s ember előtt.*

*Június van s nagyon magam vagyok
S kísértetek élt éltem árnyai
S az elbocsátó iskolapadok.*

*S én, vén diák, szívem fölemelem
S így üdvözlöm a mindig újakat:
Föl, föl, fiúk, csak semmi félelem.*

*Bár zord a harc, megéri a világ,
Ha az ember az marad, ami volt:
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.*

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Sikeres pályázat

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium sikeresen szerepelt a TÁMOP 3.1.4.C-14 jelű pályázati kiírásán. 2015. április 29-én értesültünk arról, hogy 11 999 656 Ft-os támogatásban részesül az iskolánk. A finanszírozás célja – többek között – a magasabb színvonalú oktatás megteremtése, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának elősegítése, az idegen nyelvek, az informatika oktatásának fejlesztése, a diákok egészséges életmódra nevelése.

A pályázati időszakunk 2015. május 1-től október 31-ig tart. Ezen idő alatt számos programot tervezünk megvalósítani. Ízelítőül: az elnyert összegből ötnapos erdei iskolai kirándulást szervezünk három osz-

tály diákjai számára, ősszel idegen nyelvi témahétre készülünk, s tervezünk két nagyszabású egészségnapot (amelyből az egyik a tanév utolsó napján, június 15-én kerül megrendezésre).

Szeptember, október hónapban pályorientációs előadásokat szeretnénk tartani a diákok és a szülők számára. Valamint preventációs programon vehetnek részt felső tagozatos diákjaink. A pedagógusoknak lehetőségük nyílik szakmai továbbképzésekre eljutni, különböző témákban. Mindezekon kívül módunk lesz többféle sportszer beszerzésére is. A Harangszó következő számában beszámolunk majd a megvalósult programokról.

CSICSELY SZILVIA

Diákcseré

A sokéves hagyománynak megfelelően idén mi következünk látogatást tenni németországi testvériskolánkba. Tizenkét diák és két tanár újra egy hetet tölthet el Kahl am Mainban.

Kahl am Main

Programunkban a délelőtti iskolai óralátogatások mellett a közeli Aschaffenburg és Frankfurt feltérképezése is szerepel. Mindig nagy sikere van a városházán, a polgármesternél tett látogatásnak, az iskolai közös grillpartinak és sportversenynek, de idén meglepetésprogramokkal is készülnek. Pénteken Gelnhausenbe látogatunk egy középkori ünnepségre.

Ezt követően a diákok a hétvégét a német családokkal közösen töltik.

Nagyon készülnek, hiszen többeknek ez az első külföldi útja. Ez a kirándulás jó alkalom arra, hogy saját bőrükön tapasztalva érezzék meg az idegen nyelv ismeretének fontosságát. A Paul-Gerhardt-Schule tanárai és diákjai pedig mindig olyan szeretettel fogadnak minket, amiért nem lehetünk elég hálásak. Köszönettel tartozunk továbbá a bajor egyháznak, hogy pályázatunkat pozitívan bírálta el, ezért gyermekeink idén is ingyen utazhatnak. És nem utolsósorban köszönjük a Jóistennek, hogy évek óta a tengerén hordozza ezt a kezdeményezést.

határtalanul!

Élménybeszámoló

A Harangszó előző számában hírt adtunk egy nyertes pályázatunkról (Emberi Erőforrás Minisztériuma „határtalanul!” pályázat), melynek keretein belül iskolánk

7. évfolyama 6 nevelő kíséretében látogatást tehetett a Vajdaságban. Ingyenes évfolyam-kiránduláson vehettek így részt tanulóink azzal a céllal, hogy megismerjék a vajdasági magyarok, fiatalok életét, meglátogassák a magyar történelem nevezetes helyeit, emlékeit. Ennek a négy napnak a rövid összefoglalását olvashatjuk most Vajer Blanka 7/6 osztályos tanuló jóvoltából.

A „határtalanul!” című pályázat során iskolánk részt vehetett egy felejthetetlen kiránduláson a Vajdaságban. Ez az út mindenkiiben maradandó, szép emlékeket hagyott.

Utunk során sok helyen jártunk, és mindenhol jól feltaláltuk magunkat. Hosszú volt az út, de a buszon sem unatkoztunk. Néha énekelünk, sokat

neveltünk és hallgattuk a diáktársaink által felolvasott Mikszáth- és Csáth-műveket, vagy épp egy-egy rövid ismeretterjesztést a meglátogandó helyekről.

Tótfalusi szállásunk nagyon rendezett és tiszta volt. A helyiek mindent megtettek, hogy a kedvünkben járjanak. Naponta új kaland várt ránk, mindig újat láttunk, hallottunk és sokat tanultunk a vajdasági magyarságról. Minden helyszínen (Szabadka, Bergel, Tóthfalu, Újvidék, Pétervárad, Bács, Zenta), jól éreztük magunkat, de talán a legnagyobb élményt a zentai toronyból elének táruló gyönyörű kilátás és a bácsi vár aknáiból való kijutás jelentette.

A helyi kortársainkkal is volt lehetőségünk találkozni, együtt focizni. Meséltek arról, hogyan élnek meg szülőföldjükön magyarságukat.

Összességében ez a kirándulás megmutatta, hogy meg kell becsülnünk magyarságunkat. Remélem, a majdani hetedikesek is részt vehetnek ezen a tanulságos utazáson!

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Akikre büszkék vagyunk

Nagy örömmel és Isten iránti hálával osztjuk meg a kedves olvasóval iskolánk második félévének legszebb tanulmányi versenyeredményeit. Szorgalom, kitartás, olykor lemondás az ára ezeknek a teljesítményeknek. De tudjuk, Isten megáldja az odaszánt munkát.

- **Komplex természetismereti vetélkedő (városi):** 3–4. korosztály csapatban (Machan Zétény 4. a, Szilágyi Bálint 4. b, Szabó Máté 3. a) III. hely (Felkészítő: Feketéné Varga Mónika)
- **József Attila Területi Szavalóverseny:** 7–8. évfolyam: III. hely Kovács Fanni 8/6 (Felkészítő: Oláh Rita)
- **Tornyai Sándor Országos Fizikaverseny (Hódmezővásárhely):** különdíjas Gyenge Krisztián 12/6, Füredi Ákos 9/4 (Felkészítő: Csiffáry Mária)
- **Ifjúsági Katasztrófavédelmi Területi Vetélkedő:** I. hely Bacsur Zsófi, Madarász Noémi, Kurta Ákos, Vincze Márk. Ugyanezen csapat a megyei fordulón II. helyezést ért el.
- **Országos Hittanverseny (Soltvadkert):** 1–2. korcsoport I. hely Csizmadia Szabolcs, Hodálík Ádám, Vincze Bence, Zsótér Mihály (Felkészítő: Berta Tünde); 5–6. évfolyam: II. hely Szász Fanni, Szabó Réka, Madarász Laura, Nagy Luca (Felkészítő: Szigethy né Szenteczki Katalin)
- **Bonyhádi Ordass Lajos Országos Retorikaverseny:** különdíjas a „legígéretesebb előadó” minősítéssel: Németh Dániel (Felkész.: Jenei Mária)
- **Területi népdaléneklési verseny (Pusztaföldvár):** I. hely Palacsik János 5. b; I. hely Benkő Katalin 8/6 (Felkészítő: Domjáné Szólik Anikó)
- **Novellairó pályázat az evangélikus oktatás újraindulásának 25 éves jubileuma alkalmából:** III. hely Bacsur Fanni 10/6 (Felkészítő: Oláh Rita)
- **Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny: biológia** döntő XVI. hely Veres Bence 11/6 (Felkészítő: Fazekas András)
- **Szent-Györgyi Albert Országos Természettudományi Tanulmányi**

- Verseny (Budapest, Fasori Gimnázium):**
biológia-kémia: I. hely Kishonti Pál 10/6 (Felkészítő: Fazekas András)
biológia: IV. hely Veres Bence 11/6 (Felkészítő: Fazekas András)
biológia: VI. hely Mlinarics Sára 7/6, X. hely Héjjas Balázs 8/6 (Felkészítő: Koczka Istvánné)
kémia: XI. hely Madarász Noémi 8/6 (Felkészítő: Wittmann Edit)
- **Országos Hon- és Népismereti levelezős verseny (megyei forduló):** I. hely Csizmadia Laura 5. b, I. hely Molnár-Farkas Noel 5. b (Felkészítő: Celuskáné Csepregi Alicia)
- **Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett Ausztria Quiz csapatverseny:** I. hely Somogyi Bianka, Bacsur Fanni, Szász Dániel 10/6; II. hely Fejes Enikő 10/6, Lopuch Regina 11/4, Krccsméri Zsuzsanna 11/6 (Felkész.: Szitó Tímea)
- **Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny (OKTV): biológia** tantárgyból Veres Bence 10/6 osztályos tanuló bejutott a második fordulóra. (Felkészítő: Fazekas András)
- **Országos általános iskolai angol nyelvi tanulmányi verseny (megyei döntő):** III. hely Lászik Jázmin 7/6 (Felkészítő: Bacsur né Nagy Ildikó)
- **Városi-területi angol nyelvi írásbeli verseny:** II. hely Karsai Panna 4. a, Palacsik János 5.b, 3. hely Madarász

Noémi 8/6 (Felkészítő: Fazekasné Jankov Ildikó)

- **Kutató Gyermek Tudományos Konferenciája (Tiszántúli Regionális Döntő):** III. hely Berke Anna 7/6 (Felkészítő: Koczka Istvánné)
- **Neumann János Informatikai Kupa:** II. hely Kis Ákos 11/6, Varju Benjámin 9/6, Megyeri Dávid 12/6, Varju Viktor 12/6 (Felkészítő: Antal László)
- **Angol nyelvi vers- és prózamondó területi verseny:** 5–6. évfolyam I. hely Veres Zsófia 5. a, II. hely Nyári Boglárka 6. b, III. hely Csizmadia Laura 5. b (Felk.: Fazekasné Jankov Ildikó); 7–8. évfolyam I. hely Kovács Fanni 8/6 (Felk.: Schmittinger Anikó)
- **Német nyelvi vers- és prózamondó (területi verseny):** 7–8. évfolyam I. hely Lehoczky Anna 7/6 (Felkészítő: Szitó Tímea), I. hely Kovács Fanni 8/6 (Felkészítő: Csicsely Szilvia), I. hely Németh Dániel 9/6 (Felkészítő: Szitó Tímea), II. hely Csizmadia Emese 12/6 (Felkészítő: Szitó Tímea)
- **Csizmadia Biológiai Pályázat (regionális):** különdíjas Fekete Gabriella 12/4 (Felkészítő: Fazekas András)
- **MOZAIK Országos Tanulmányi Verseny: biológia** I. hely Veres Bence 11/6; *történelem* II. h. Veres Bence 11/6
- **Benedégyú Tudásbajnokság (megyei döntő): szövegértés** I. hely Hegedűs Regina 4. a (Felkészítő: Nagy Éva)

Összeállította:
NAGYNÉ GYÖRGYI SZILVIA

Hittanverseny 2015

2015. április 10–11-én került megrendezésre Piliscsabán a XXIV. Országos Evangélikus Hittanverseny gyülekezeti döntője. Gyülekezetünket két csoport képviselte alsós korosztályból: a 2. és 3. osztályosok csapata. A gyerekek hittanórán és ott-hon is egyaránt „lázasan” készültek a versenyre. Tudásukat szombaton délelőtt mérték össze akadályverseny formájában. Nyolc állomáson kellett különböző feladatokat megoldaniuk, s mindkét csapat jól vette az akadályokat.

A szervezők emellett gyermeknapot is szerveztek: többek között nemezelés, arcfestés, trambulín és koncertek várták az érdeklődőket. Délután fél 4 órakerült sor az eredményhirdetésre: 2. osztályosok (Bánki-Horváth Péter, Farkas Donát, Farkas Illés, Polgár Máté) 6. helyezést, 3. osztályosok (Bónus Lora, Ferenczi Anett, Marton Gréta, Sárközi Zsófia) 8. helyezést értek el.

Sok élménnyel, tapasztalattal, jókedvvel tértünk haza. Reméljük, jövőre is szép eredményt érnek el versenyzőink!

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

„Orosházi fiataljaink lopnak és csalnak”

E lőször nem hittem a fülemnek. Azt hittem, rosszul hallok, amikor Győri Gábor egykori orosházi lelkész ennek a véleményének adott hangot a kispesti gyülekezet előtt egy február esti zenés istentisztelet végén, ahol evangélikus diákzenekarunk adott koncertet. A másodperc tört része alatt végigfutott bennem a döbbenet, az ijedtség és az értetlenség: alig négy órája érkeztünk, és ilyen történt volna? És éppen ezek közül a fiatalok közül valaki? A hideg verejték másfél másodperce után következett az áldott fordulat. Pestszentlőrinci lelkészcollégám ugyanis így folytatta: „Az orosházi fiatalok örömet loptak a szívünkbe, és könnyeket csaltak a szemünkbe zenéjükkal.” Már abban a pillanatban elhatároztam, ezt a mondatot meg kell osztanom az orosházi felnőtt gyülekezettel. S hadd egészítsem ki e véleményt saját élményeimmel.

Talán mások is megélték már hasonló keserű tapasztalatokat. Van úgy, hogy hallom a fiatalok egymás közti beszédét... és elszomorodok a hallottak miatt. Máskor pedig megszégyenülök, mert rá kell csodálkoznom hitükre és értékeikre. Melyik az igaz? Talán mindkettő. S vajon melyik fog győzni? Talán rajtunk is múlik. Hiszen Jézus hasonló helyzetben pillantott rá háromszor is tagadó tanítványára. Majd értelmetlen bizalommal utánament, és ott a tóparton háromszori kérdésével megadta neki a bocsánat és az újrakezdés lehetőségét. Bízott benne. Sőt, rábízta magát, leendő egyházát!

Nos, ki másra bízhatnánk az orosházi gyülekezet jövőjét, ha nem ezekre a „mai fiatalokra”? Mielőtt felnőttként pálcát törnénk felettük, vegyük csak számba: hol is élnek? Benne élnek a 21. század magyar valóságában. A valóságshow-k, a celebek, a reklámháborúk és a soha nem látott mértékű mammonimádás világában. A világ kinyílt előttük, nyelveken beszélnek és ők már egy szabad világba születtek bele. Amiről a szülők és nagyszülők korosztálya csak álmodozott egykor. Az nekik megadatott. Csakhogy, amint lenni szokott, e téren is átestünk a ló túlsó oldalára. S a szabadság

szabadossággá vált. A jogok hangoztatása sokszor a kötelességek háttérbe szorítását eredményezi. A szülők igyekvése, hogy mindent biztosítsanak gyermekeiknek, és azok le ne maradjanak az osztálytársaikhoz képest, egy értelmetlen, vég nélküli versenybe torkollik. Minél divatosabb ruhák, minél értékesebb mobilok, minél extrémebb hajszínek és tetoválások jellemzik fiataljaink jó részét.

Jól van ez így? S ha esetleg fejrázással felülünk, őszintén kérdezzük meg mindenek előtt önmagunktól: Kinek a példáját követik? Ki nevelte őket ilyenre?

Iskolalelkészként elég sok diákkal sikerült személyes kapcsolatba kerülnöm az elmúlt nyolc hónap során. Van, akikkel a hétvégi ifjúsági találkozókon palacsinta, gofri vagy pizza majszolása közben. Van, akikkel zenés istentiszteleten, közösen szolgálva. Van, akikkel péntek délutáni kosárlabdázás vagy floorballozás közben. Van, akikkel hittanórákon. Van, akikkel hittanórán. Van, akikkel felnőtt keresztesztelőre és konfirmációra készülés idején.

S egyértelmű a tapasztalat: e fiatalok többsége vágyik a jóra, az értékre, a szentre! Ám többségük neveltetéséből hiányzik vagy félresiklik a szülői jó szándék. Legtöbbjükhöz kizárólag ugyanaz az egyetlen kulcs használható, amivel Jézus kinyitotta Simon Péter szívét: a bizalomé.

S ha őszintén belegendolnak, velem együtt talán sokan beismerik: én is ezért vagyok keresztyén. Mert valaki bízott bennem még akkor is, amikor én csak csalódot okoztam neki. Mert valaki megbocsátott, amikor csak fejmosást és pofont érdemeltem volna. Mert valaki imádkozott értem.

Ezért bátorítok mindenkit, akinek fontos a gyülekezet jövője: reménységgel és bizalommal imádkozzon a fiatalokért. Hiszen csak a kimondott imádság meghallgatását remélhetjük. Ám ha megtesszük, bizonyára még sokszor átélnhetjük a háttérzongatóan boldog pillanatot, amikor kiderül fiataljainkról, hogy „lopnak és csalnak”, Isten dicsőségére!

SZIGETHY SZILÁRD
iskolalelkész

Nyári programok a leánygyülekezetekben

- 2015. május 31-én, 14 órakor Hősök napja Kardoskúton, ökumenikus istentisztelettel. Igét hirdet Lázár Zsolt esperes, megemlékezési beszédet mond Horváth János, az országgyűlés volt korelnöke. Szeretvendégség és gyermeknap lesz a további program.
- 2015. június 19-től 23-ig „Közös asztal” cigánymissziós konferencia Nyíregyházán.
- 2015. június 27-én Falunap Szentetornyán az evangélikus templom körül.
- 2015. július 11-én, 9 órakor Kardoskúti falunap ökumenikus istentisztelettel a templomban, majd Ramasz Imre sírjának megkoszorúzása.
- 2015. július 13-tól 17-ig hittanos napközis tábor Szentetornyán felsős diákok számára.
- 2015. július 20-tól július 24-ig hittanos napközis tábor Szentetornyán alsós diákok számára.
- 2015. augusztus 10-től 15-ig gyermek- és ifjúsági tábor Lucfalván.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Óvodánk hírei

„Amikor az ember meghatározott cél felé tart, nagyon fontos, hogy az útnak is szenteljen figyelmet.” [Paulo Coelho]

Egy újabb nevelési év végéhez közeledünk. Óvodánkban ez az időszak kiemelten eseménydús, tartalmas és élményekkel tarkított, melyekre jó visszaemlékezni, újból felidézni:

Április végén megtörtént a *beiratkozás* óvodánkba: 35 gyermeket tudtunk fogadni (ugyanennyi búcsúzik tőlünk). Hálát adunk a Teremtőnek, hogy ennyi szülőt és kisgyermeket vezérelt hozzánk, akik mind egyikét Isten ajándékának tekintjük. Örömmel tapasztaljuk, hogy a fiatal szülők fontosnak tartják, hogy gyermekük mindennapjaiban jelen legyen a hitre nevelés, a keresztyén erkölcsi értékek közvetítése.

Szeretetteljes légkörben, nagy lelkesedéssel, izgatottan készültek óvodásaink édesanyjuk, nagymamájuk köszöntésére, a csoportokban megtartott *anyák napi ünnepélyre*. A szívhez szóló versekkel, dalokkal, táncos koreográfiákkal az óvónők igyekeztek megéreztetni a gyermekekkel ennek az ünnepnek a jelentőségét, bensőséges hangulatát. Az édesanyák, nagymamák moso-

lya, meghatottsága, a gyermekek öröme – hogy a maguk módján ők is nyújthatnak, adhatnak valamit – számunkra is szívmelegítő érzés volt.

A Pillangó csoport óvodásai ellátogattak egyházközségünk nyugdíjas klubjába, és ott műsorukkal köszöntötték a nagymamákat. Igazi örömszerző pillanatok voltak.

Szerte az országban május 8-án került megrendezésre a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Iroda Gyülekezeti és Misszió Osztály gyermek- és ifjúsági referense által szervezett evangélikus *ovis olimpia*. A gyermekek boldogan és lelkesen vettek részt a játékokban. Mindenki kipróbálhatta, hogy miben ügyes – ezzel erősödött önbizalmuk. Az Úr Isten áldásával sikerült erősíteni a csapatszellemet és a közös játék örömeivel az együvé tartozás élményét. Hálaosan köszönjük az ajándékokat és ezt a szép sportos délelőttöt a szervezőknek.

Hagyományteremtő jelleggel május 20-án *dombevangelizációs alkalom* volt óvodánk udvarán a Credo együttes szolgálatával. Gyermekdalokkal teli vidám órát töltöttünk együtt Orosháza egyházi óvodái és iskolánk alsós gyermekeivel.

A május 29-ei *ballagás* alkalmával 35 nagycsoportos óvodás lép ki óvodánk kapuján. Nagy lépés lesz ez gyermekeink életében, először kerülnek a felelősség- és kötelezettség-vállalás közelébe, vár rájuk az iskola. Izgalommal vegyes félsz lapul meg

szívükben, várják az újat, de sajnálják a régit. Búcsút kell mondani a kedves játékoknak, a gyermektársaknak, akikkel nap mint nap együtt játszottak, együtt imádkoztak evés előtt és után, s búcsúznak a gondoskodó dadus néniktől és tőlünk, óvó néniktől is. Óvodánkat – mint minden évben – idén is ünnepi díszbe öltöztetjük, s igyekszünk ünnepi műsorunkkal széppé, emlékeztetővé tenni ezt a napot.

Évzáró ünnepélyünk június 13-án 9-órakor lesz templomunkban, amelyre mindenkit szeretettel várunk. Erre az ünnepi alkalomra is nagy izgalommal készülünk óvodás gyermekeinkkel. Évzáró műsorunk tartalmát az idén a színek sokfélesége, a minket körülölelő teremtett világban való megjelenése, jelentése, emberi érzelmekre gyakorolt hatása köré építettük fel.

A közös játék, vidámság, sok örömteli együttlét után ilyenkor alkalom nyílik az elcsendesedésre, és hogy a gyermekekkel, szülőikkel együtt hálaadó imádságba foglalva megköszönjük Teremtőnek mindazt, amit kaptunk tőle, hogy segített bennünket a mindennapokban, az akadályok leküzdésében, a közösség erejét éreztetve.

SÉLLEINÉ NAGY TÍMEA

ÉLETKÉPEK ÓVODÁNKBÓL

Konfirmációs tájékoztatólevél

Nem csak szülőknek!

Az alábbi levelet konfirmációra készülő fiataljaink családjainak küldtük ki, de a benne foglaltak nem csak a szülőkre tartoznak. A praktikus információk és a tartalmi mondanivaló általánosan, a gyülekezet egésze számára is fontos, megszívlelendő tudnivalókat és tényeket tartalmaz közelgő ünnepünkhöz kapcsolódva.

Kedves Szülők!

A közelgő konfirmációs ünneppel kapcsolatban néhány fontos információt osztok meg Önökkel. Az alkalom – tartalma szerint – a gyülekezet egyik legfontosabb ünnepe. A konfirmandusok válástételükkel, fogadalmukkal és az első úrvacsoravétellel a gyülekezet felnőtt tagjai sorába lépnek. Évről évre így látjuk gyermekeinkben, fiataljainkban a közösség jövőjét, a felnövekvő nemzedékeknek azt a megújító, megtartó erejét, ami gyülekezetünket – és ezzel együtt városunkat is – Isten segítségével idestova három évszázada megtartotta, és ami a jövőnek is záloga.

A konfirmandusok szemszögéből nézve az ünnep nem kevesebbet jelent, mint hogy meglévő közösségeik mellett az ő befogadásukkal a gyülekezet is felajánlja nekik azokat a lehetőségeket, amelyeket az evangélikus közösségi lét számtalan ajándéka tartogat számukra. Egy elidegenedő, egyre jobban szétzilálódó, értékeit elvesztő világban egyáltalán nem mindegy, hogy milyen erős szálak kötnek olyan közösségekhez, amelyekben a megerősödés, a feltöltődés, az elfogadás élménye, öröme mindig új impulzusokat ad a mindennapok megéléséhez.

Az alkalom – formája szerint – két részből áll. Először egy konfirmációs vizsgára kerül sor, amelyen kis csapatokban, a csapattagok közös munkájával megvalósuló alkotásokkal (prezentáció, színjáték, kreatív játékok stb.) mutatják be azt a tudást, ismeretet, amelyet a felkészülés során – 12 fő témakörben megszereztek –, és amelyről időről időre, az órákon rendszeresen számot adtak írásban is. A vizsga után következik az ünnepi istentisztelet, amelyen a fiatalok hitvallását és az evangélikus egyház melletti elköteleződésének szavait személyes áldás, majd pedig az első úrvacsoravétel alkalma követ.

A konfirmációs vizsga 2015. május 29-én, pénteken, 18 órakor lesz templomunk Győry-termében.

Kérjük, hogy a gyermekek ezen az alkalmon az iskolai ünnepekkor is használt ünneplőruhában jelenjenek meg. A vizsga után osztjuk ki az ünnepi istentiszteletre való fehér ruhát, az albat, amelyet majd vasárnap fognak viselni ruhájuk felett.

A konfirmációs ünnepi istentisztelet 2015. május 31-én, vasárnap, 10 órakor lesz az evangélikus templomban.

Az istentisztelet előtti gyülekező fél 10-kor lesz a gyülekezeti házban. Az istentisztelet után konfirmált fiataljaink megkapják az egyházkerület ajándékát, közös fotó készül, és mindezek után gyűjtjük össze az albatokat is.

Az előttünk álló fontos alkalomra méltó felkészülést kívánok mindannyiuknak!
Erős vár a mi Istenünk! Hittestvéri köszöntéssel:

ÖRDÖG ENDRE
igazgatólelkész

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Csehi József

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Bánki-Horváth György és Révész Adrienn leánya:
ANETT 2015. február 10.

Varga Szabolcs István és Geiszt Nikolett fia:
SZABOLCS 2015. május 3.

Szöke-Molnár Tibor és dr. Székely Nóra Klára leánya:
OLÍVIA 2015. május 10.

Bárány János és Bojkai Andrea leánya:
LUCA 2015. május 10.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Kálmán László Sándor és Gelegonya Éva 2015. április 25.
ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN
MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉS (2015. február 14.–2015. április 30.)

Koszorús Oszkárné (Kovács Hajnalka Terézia 70) · Iványi
Lajosné (Koczka Jolán 81) · Tóth Sándor István (93) ·
Kertai Jánosné (Gyömrői Eszter 89) · Toronyi Erzsébet
(60) · Vili István (87)

„A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT
CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ.” [1]n 2,17]

ADOMÁNYOK

AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

2015. március 21.–2015. május 15.

Tompa Pál	2500 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Horváth Kálmánné	2000 Ft
Zsíros Sándorné	2000 Ft
Vili Istvánné	2000 Ft
Dénes József és neje	2000 Ft
Héjjas Irén	2000 Ft
Gombkötő Mihályné	2000 Ft
Tóth János és családja	2000 Ft
Szita Mihály	5000 Ft
Zsíros Ibolya	2000 Ft
Sonkolyos Ibolya	1000 Ft
Kissné Betkó Katalin	3000 Ft
Dr. Pál Istvánné	3000 Ft
Schmieder Józsefné (Hidas)	1000 Ft
Dr. Horváthné Csepregi Terézia	2000 Ft
vitéz Simon Árpád	20000 Ft
Szekeres Józsefné	1000 Ft
Jankainé Zelenka Anikó	1000 Ft
Vetési Imréné	1000 Ft
Szokodi László	1000 Ft
özv. Berta Imréné	2000 Ft

„Az angyalok velünk élnek...”

Zenés vasárnap

Muzsika és Biblia...
Hallgassuk együtt!

2014. október 26. 17 óra
evangélikus templom

2. Dvora: f-dúr (Amerikai) kvartett

Alföld Quartette
(Hoffmann Agnes, Szomorné Budai Mariann, Molnár János, Szomor István)

igét hirdet: Ördög Endre

A GYÖRY VILMOS EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT

idős vagy megromlott egészségi állapotú, rászoruló
orosházi lakosoknak (felekezeti, világnézeti hovatar-
tozástól függetlenül)

felajánlja hétköznapi étkeztetési szolgáltatását,

elvitteles vagy kiszállítási formában. Ennek díja ki-
szállítással 680 Ft/adag, melyből a Szeretetszolgálat
a kiszállítás díját (55 Ft) átvállalja, így egy adag ebéd
625 Ft. Szociális helyzetűtől függően a díj egyéni megál-
lapodással csökkenthető. Az igényt bejelenteni sze-
mélyesen a szeretetszolgálatnál (Thék E. u. 2.), vagy
telefonon (a 06 68/412-402-es, illetve a 06 20/770-
0456-os számon) lehet.

Mindenkinek áldott pünkösdöt kíván
az Orosházi Evangélikus Egyházközség!